GLOBAL Pazarcık

BAĞIMSIZ EKONOMİ TOPLUM VE KÜLTÜR DERGİSİ **EYLÜL 2009 · SAYI 2**

Şems û Kamer Ziyareti

www.arsivpazarcik.org

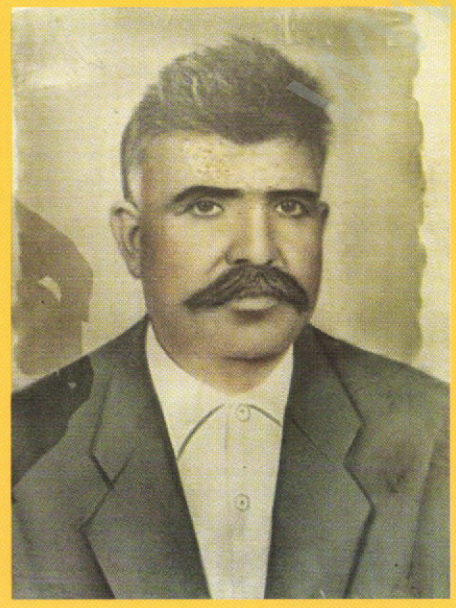

Bir Geleneğin Son Temsilcisi
MISTKE TORUN

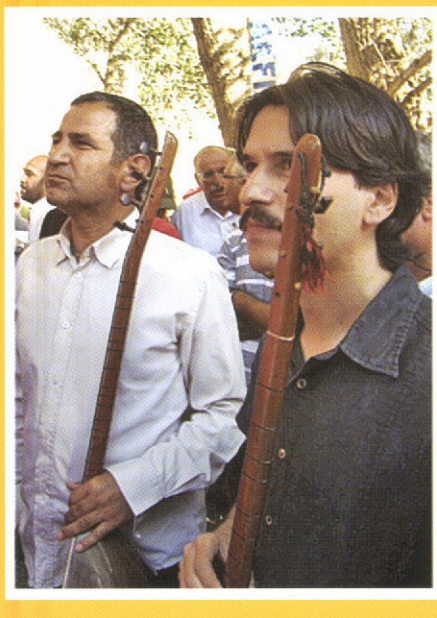

Kantarma Cemevi'nin Açılışı
DERTLİ DİVANİ · ULAŞ ÖZDEMİR

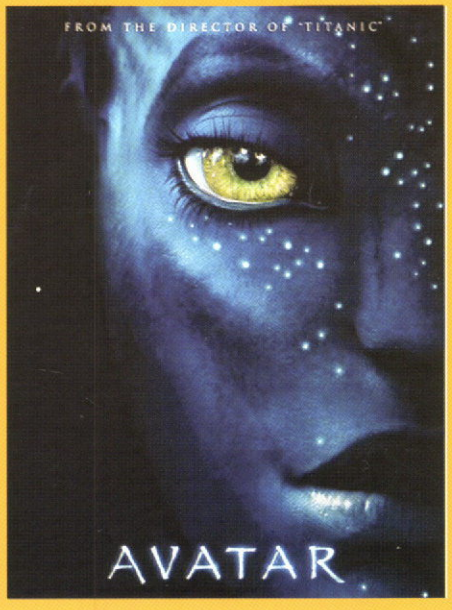

Sinema-Teknoloji Buluşması
AVATAR

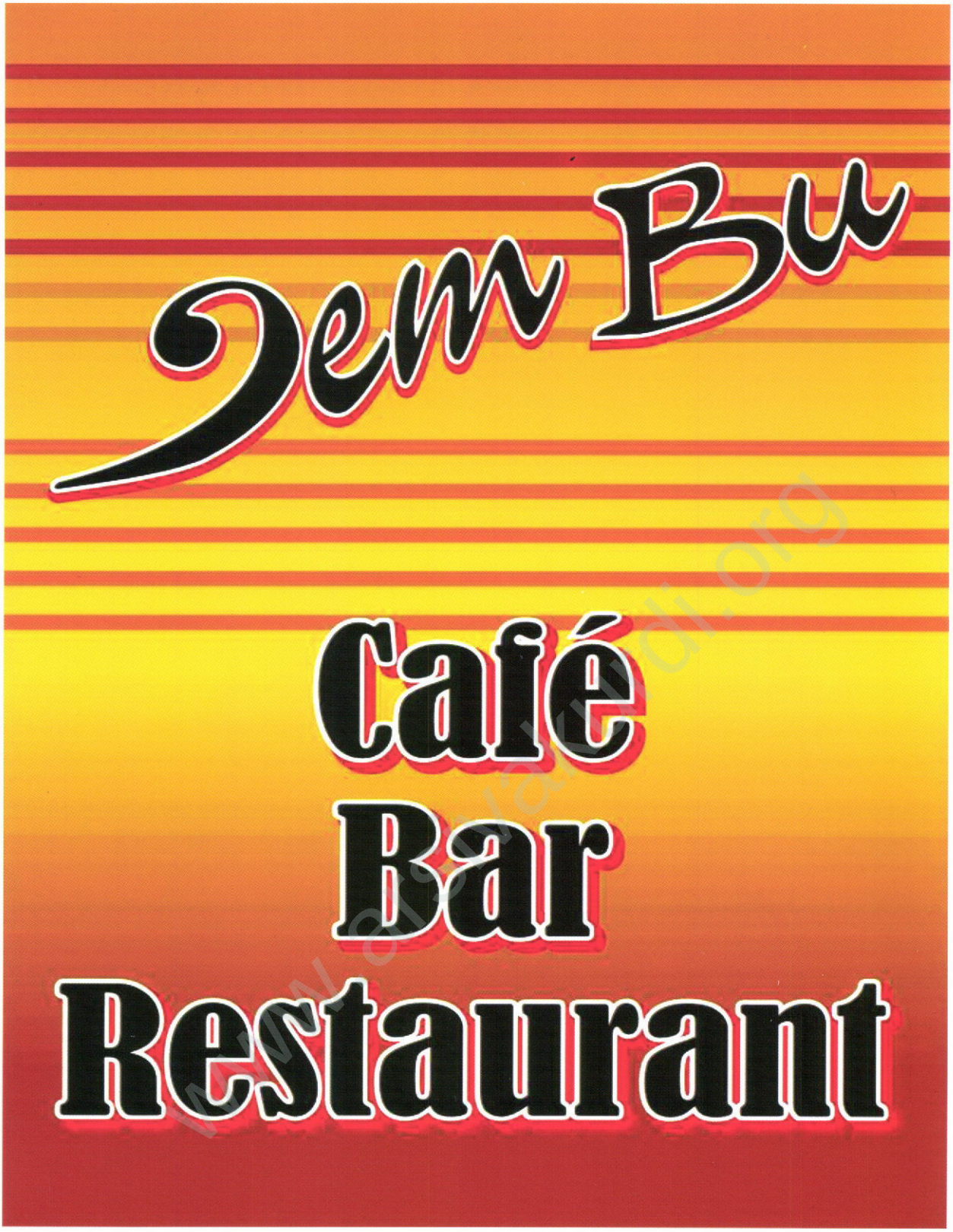

Türkü Café

Freitag · Samstag · Sonntag und an Feiertagen

Live-Musik

Inh.: Hüseyin Torun
Karlstr. 18 · 42105 Wuppertal · Tel.: 0202 897 39 86
Öffnungszeiten: Mo.-Do. 17:00 - 01:00 Uhr · Fr. Sa. 17:00 - 05:00 Uhr
perdeler@live.de

www.alevilaw.org

AYFER REISEN

Frankfurter Straße 10
65428 Rüsselsheim

Tel. 06142 630 68-69
Fax 06142 141 53
Mobil 0171 272 13 60
info@ayfer-reisen.de
www.ayfer-reisen.de

Inh. Ali Çetinkaya

IATA

SUNTOP REISEN GmbH

Goethestr. 3
60313 Frankfurt/Main

Tel. 069 13 38 36-55
Fax 069 28 94 92
info@suntop-reisen.de
www.suntop-reisen.de
Flughafenschalter:
069 69 07 00 22

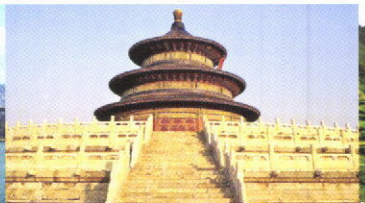

www.arsivakurdi.org

memleke
insan
manzar

www.arsivakurdi.org

‘timden

’aları

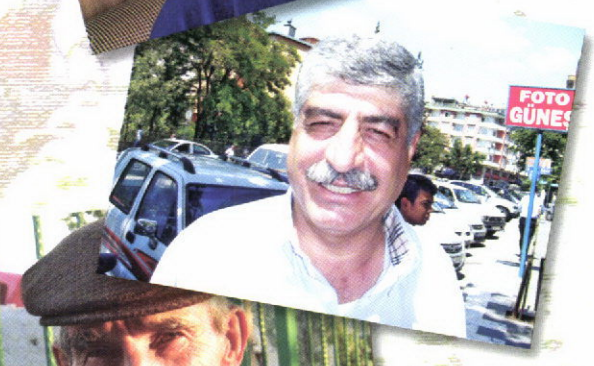

hatıralarınızı bizimle paylaşın...
fotoğraflarınızı gönderin yayınlayalım...

www.arsivakur

Posta ile gelenler...

Sevgili Global Pazarcık Ekibi

Öncelikle sizlere aramıza geldiğiniz için hoşgeldiniz demek istiyorum. Bu başarınızdan dolayı sizi kutluyorum. İlk Pazarcık dergisini sizin aracılığınızla tanıdım. Müthiş bir beğeni ile okudum ve çok gurur duydum, çok mutlu oldum.

Herşeyden önce çok kaliteli duruşu ve içeriğiyle göz doldurduğunu ifade etmek isterim. Ama müsaadenizle ben de birşeyler eklemek istiyorum, beni ciddiye almanızı umarak. Derginizde eğitimden sanata, güncel hayattan resime kadar pekçok konuya zaten yer vermişsiniz. Ama ben eğitim konusuyla çok ilgilenen bir anne olarak, bu konuda bize ışık tutacak daha kapsamlı yazılar yazmanızı, hatta mümkünse buna bir bölüm ayırmanızı rica ediyorum. Çoğumuz Avrupada yaşıyoruz ve bu konuda ciddi eksiklerimiz var.

Eğitim konusundaki yetersizliklerimiz yüzünden çocuklarımız hak etmedikleri okul seviyelerinde heba olup gidiyorlar. Biz de bunu uzaktan seyretmekle yetiniyoruz. Oysa elbirliğiyle ve bu konuda sizin sunacağınız destekle belki bunu hep beraber çözebiliriz.

Ayrıca sağlık bölümüne ve genel kültüre de yer ayırmanızı rica ediyorum. Ben çok çocuklu bir anne olarak, çocuklarımın da ilgisini çekecek, hem eğlendirici hem de eğitici bir çocuk eki yahut çocuk köşesi olmasında çok yarar görüyorum. Bundan sonraki çalışmalarınızda da başarılar diliyorum.

Saygılarımla.

Yasemin Saat

Aşk

Artık aşk
uzak denizlerde
limansız bir kıyı
teknenin
ve tayfanın
önemi yok
iyi bir kaptansa
ancak fırtınayı atlatır
ama kıyıya
varsa varsa
acemi bir çıpacı varır

çünkü aşk
ustalaştıkça
acemileştiğimiz
bir zanaattır.

Altan Ali Yılmaz

Sevgili Pazarcıklılar

Çıkardığınız bu derginin ilk sayısını elime aldığımda, merakımdan bir solukta okuduğumu farkettim. Halbuki dergi çıkarma konusunda geçmişten kalma hiç de iyi olmayan deneyim ve anılardan dolayı, ilk önce dudak bükerek bakmıştım.

Yeni olmasına rağmen mizampajını ve teknik kalitesini çok beğendim. Ama seçilen konulara gösterilen özen daha da hoşuma gitti. Eğer bu özen ve ihtimamı ileriki sayılarda da korursanız, daha fazla okuyucuya ulaşmak için iyi bir başlangıç yapmış olursunuz.

Hoşa giden diğer bir taraf da konuların zenginliği. Çok gördüğümüz gibi, tek tip yaklaşımı yok. Sosyal ve kültürel konulara demokratik bir bakış açısıyla yaklaşıyorsunuz. Bundan vazgeçmemelisiniz. Sivil toplum zihniyetini geliştirmeye yönelik daha açık perspektifler sunmalısınız. Toplumumuzun buna ihtiyacı var.

Şunu da ilave etmek isterim ki, günümüzün yükselen değeri çokkültürlülük. Bu bakış açısını içselleştirip derinleştirebilirseniz pekçok insanın gönlünü kazanabilirsiniz. Tıpkı daha ilk sayıda benim gönlümü kazandığınız gibi.

Bu başarıyı sürdürmenizi diliyorum. Selam, sevgi ve saygılarımla.

Mustafa Deprem

www.arsivpazarcik.org

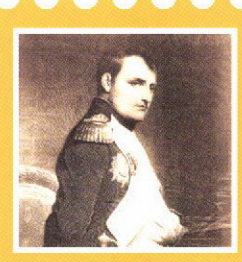

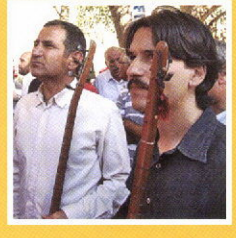

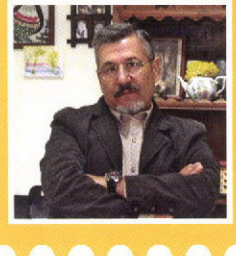

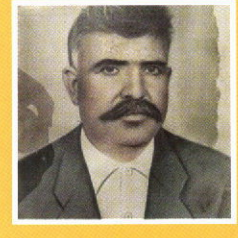

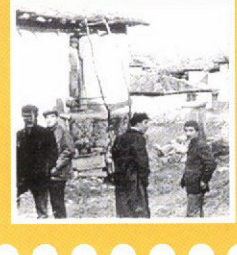

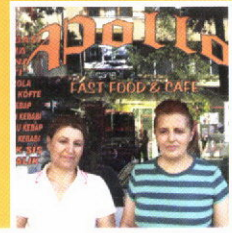

Merhaba

Yeni bir sayı ile yeniden merhaba diyoruz.

Hem gururluyuz hem de sevinçliyiz. Çünkü bu sayımızın daha kaliteli, daha zengin ve daha doyurucu olduğuna inanıyoruz. Yazılarıyla, haberleriyle, reklamlarıyla ve çeşit çeşit destekleriyle dergimize katkıda bulunan bütün dostlarımıza teşekkür ediyoruz.

Zaman ayırarak bize yazı yazan, dergi hakkında görüşlerini ifade eden okurlarımıza ise şükranlarımızı sunuyoruz. Sadece fikirleriyle bizi cesaretlendirdikleri için değil, herşeyden önce çabamızı ciddiye aldıkları için, yazdıklarımıza bir reaksiyon verdikleri için.

Biz okuyucularımızın görüşlerine büyük önem veriyoruz. Yasemin Saat adlı okuyucumuzdan gelen yazıyı, ilk mektup olması nedeniyle tarihsel bir belge olarak muhafaza edeceğiz. Mektubunda dikkat çektiği eğitim ve çocuk konularına biz de önem ve öncelik veriyoruz. Eğitim konularının ilk sayfalarımızda yer bulması bundan.

Yine çocuklarla ilgili olarak; hem öğretmen, hem müzisyen, hem yazar ve hem de anne olan Özge İlayda ile fevkalade güzel bir röportaj yaptık. Anneliği, dünyanın en müthiş işi olarak tanımlayan Özge İlayda'nın röportajını büyük bir ilgi ile okuyacağınızdan hiç şüphe duymuyoruz. Okuyucumuzun dikkat çektiği sağlık konusu ise bizim bir eksiğimizdir. Bunun bilincindeyiz. Aynı kaygıyı biz de taşıyoruz. Önümüzdeki sayılarda bunu giderebilmeyi umut ediyoruz. Yine Mustafa Deprem adlı okuyucumuzun dikkat çektiği hususlara da titizlikle yaklaşacağımızı da ifade etmek istiyoruz.

***

Bu sayı ile birlikte daha geniş bir coğrafyaya uzandığımızı siz de göreceksiniz. Elbistan'dan Amasya'ya, Mainz'den Finlandiya'ya, Gürün'den Hamburg'a kadar pekçok yerden önemli haberlerle geldik. Bizzat Pazarcık toprağından alıp getirdiğimiz fotoğraf ve izlenimler ise dergimize farklı bir güzellik, yazdıklarımıza ayrı bir lezzet kattı. Abdullah Özdemir ile tanışmak ve onu dinlemek bize büyük bir keyif verdi. Bu keyfimizi sizinle de paylaşmak istedik. İzlenimlerimizi mutlaka büyük bir keyifle okuyacaksınız.

***

Her dilde her lisanda, birden fazla manaya gelen kelimeler vardır. Bu manalar bazen birbirinden çok farklı olurlar, bazen de birbirini tamamlarlar. Kürtçede "dol", böyle bir kelimedir. İki manaya gelir. "Dol", hem davul demektir hem de düğün demektir. Çünkü Kürtler davul ve düğünü birbirinden ayrı düşünemezler. Biri olmadan diğeri olmaz.

Çünkü bizde düğün, dört başı mamur bir kültür gösterisi demektir. En güzel müzik, yüreklere işleyen o muhteşem ses bizim düğünlerimizde olur. En güzel dans, insanı sarhoş eden o müthiş halaylar bizim düğünlerimizde olur. En güzel gözler, insanı deli eden o sihirli bakışlar bizim düğünlerimizde olur. En güzel sözler bizim düğünlerimizde söylenir. En unutulmaz aşklar bizim düğünlerimizde başlar. O nedenle "dol" bizim lisanımızda tılsımlı bir kelimedir. Çünkü bizde "dol", büyük bir festivaldir, büyük bir halk şölenidir. Büyük bir keyif, büyük bir mutluluk çeşmesidir. Bundan ötürü dol, kültürümüzün bütün unsurlarını içinde barındıran bir ayna gibidir. Ona bakınca giyim kuşamımızdan renk zevkimize kadar bütün kültürel değerlerimizi birarada görebilirsiniz.

İşte bu sayıda sizin için bir düğünün izini sürdük. O izler bizi Yukarı Terolar köyüne, Mıstke Torun'un konağına götürdü. Orada onun çocukları, gelinleri ve torunları ile görüştük. Tam 60 yıl önce 90 koç kesilerek yapılan ve 7 gün 7 gece süren bir düğünü, dillere destan bir festivali konuştuk.

İzlenimlerimizi sizinle paylaşmaktan, bu kadar uzun bir geçmişe yolculuk yapmaktan, bu kültür gösterisini sizlere aktarmaktan büyük bir mutluluk duyuyoruz.

***

Ayrıca bu sayı ile birlikte bir gazetecilik olayına da imza atmış olacağız: Elektronik posta adresimize düşen bir afiş, bizi önce Amasya'ya, sonra Taşova'ya ve ordan da Belevi köyüne götürdü. Bundan tam 40 yıl önce 1969 yılında, Taylan Özgür ve arkadaşları bu köye gitmişlerdi. Burada bir fotoğraf çektirmişlerdi. Aynı yıl Istanbul'da öldürülen Taylan Özgür'ü, 40 yıl sonra, arkadaşları bu fotoğrafla ve bu fotoğrafı zemin alan bir afişle anıyorlardı. Biz bu fotoğrafta yer alan o zamanki gençlik liderlerinin izini sürerken, kendimizi Ankara'da bulduk. Karşımızda Taylan Özgür'ün yakın arkadaşı Halil Çelimli vardı. Dönemin önde gelen isimlerinden Halil Çelimli ile o günleri ve Taylan Özgür'ü konuştuk. 68 Hareketinin hülyalı dünyasına ışık tutan bu tarih sayfasını, hem ilgi ve hem de acı ile okuyacaksınız.

Hepinize güzel bir yeni mevsim diliyoruz. Yeni sayımızda buluşmak üzere...

Yazı Kurulu

www.pazarcikkultur.org

Başarının Üç Şartı Var:

Üniversite Üniversite Üniversite

Üniversitenin insanlara kazandırdığı nitelikler biliniyor. OECD Raporu bunu bir kez daha rakkamlarla ortaya koydu. Rapora göre, Almanya'da üniversite mezunu erkekler, olmayanlara göre ortalama olarak 150 000 € daha fazla kazanıyorlar. Kadınlarda ise bu fark 95 000 € tutuyor.

Tabii bu işin para kısmı. Onlar kazandıkları bilgi ve becerileriyle, çevrelerine de daha fazla faydalı oluyorlar. Rapor bunu da bir olgu olarak ortaya koyuyor. Hatta sadece çevrelerine değil, devletin kasasına da daha fazla katkıda bulunuyorlar. Cünkü daha fazla kazandıklari için daha fazla vergi veriyorlar. Yani sadece millet değil, devlet de üniversite mezunlarını daha çok seviyor.

Tarihin yetiştirdiği en büyük askeri dehalardan biri olan Napolyon, şavaşı kazanmaın üç şartı var: para, para, para demişti. Napolyon günümüzde yaşıyor olsaydı ve OECD raporu da önüne gelmiş olsaydı, herhalde bu görüşünü günümüz şartlarına uydurarak şöyle diyecekti: Şavaşı kazanmanın üç şartı var: üniversite, üniversite, üniversite...

Daha önce Pisa araştırması, Almanya'da eğitimin ciddi problemlere sahip olduğunu ortaya koymuştu. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan Ekonomik Işbirliği ve Kalkınma Örgütü'nün raporu da bunu bir kez daha doğrulamış oldu.

Almanya, eğitime yeterince kaynak ayırmamakla eleştiriliyor.

Rapora göre Almanya, eğitime yapılan harcamalar bakımından oldukça cimri davranıyor. OECD ülkeleri arasında eğitime ayrılan ortalama pay, gayrisafi milli hasılanın % 6'sını tutarken; bu oran Almanya'da % 4,8. Bu haliyle de, Almanya listenin en alt sıralarında yer alıyor. Türkiye'nin daha da geride olduğunu söylemeye gerek yok.

Almanya'nın karnesindeki zayıflar bununla da sınırlı değil. Üniversiteye başlayanlarla üniversiteden mezun olanların oranı da ortalamanın oldukça altında seyrediyor.

Yani Almanya, üniversite olanaklarından yeterince yararlanmıyor. Göçmen çocuklarının bu düşük ortalamanın da çok altında olduğu düşünülürse, ciddi bir çağa ayak uydurma sorunumuz var demektir.

Ne yapıp edip çocuklarımızı üniversiteye teşvik etmek, anne babaların bir numaralı sorunu olmaya devam ediyor.

Göçmenlik Şişmanlatıyor

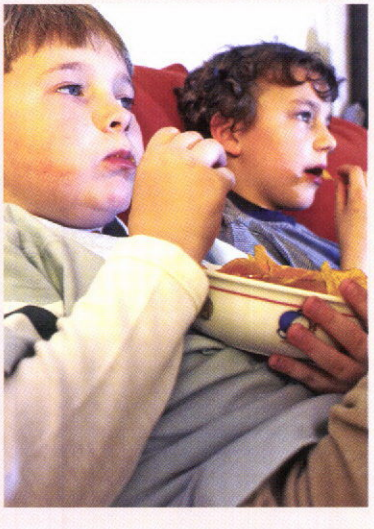

Almanya'da ilkokullarda yapılan bir araştırma, anne babalar için dikkate alınması gereken önemli bulgulara işaret ediyor. Buna göre ilkokul ögrencilerinin beşte biri, aşırı kilolu. Tabii bu genel sonuç. Ancak yerli ve göçmen kökenli olarak meseleye bakıldığında, rakkamlar büyük ölçüde farklılık arzediyor. Şişmanlık oranı Almanlarda % 13 iken, göçmen kökenli çocuklarda % 24. Yani aşağı yukarı her dört göçmen kökenli çocuktan biri şişman.

Araştırma bunun sebepleri hakkında da ipuçları veriyor. Şişmanlığa yol açan nedenlerin başında televizyon geliyor. Bunun yanında kahvaltıdan vazgeçip abur cubur yiyeceklerle ve şekerli içeceklerle beslenmek de başka bir sebep olarak gösteriliyor. Bütün bunların tabii bir sonucu olarak hareketsizlik de devreye girince, şişmanlık kaçınılmaz oluyor.

Araştırmanın farketmediği bir sebep de bizim kültürümüz olabilir. Hani can boğazdan gelir diyoruz ya, pek çok anne ama daha fazla da nine ye oğlum ye diyerek kilo artışına büyük katkıda bulunuyorlar.

www.arsivakurdi.org

Finlandiya Neden Başarılı?

Prof. Dr. İbrahim Ortaş
Çukurova Üniversitesi

Temmuz 2009 tarihinde bilimsel bir kongre için ziyaret ettiğim Finlandiya'da eğitim öğretim ve üniversite sistemi ile ülkemizin eğitim sistemini karşılaştırınca, aradaki farkın derinliği konusundaki duygularımı paylaşmayı gerekli gördüm. Bilindiği gibi Finlandiya ilk ve ortaöğretimde halen dünyada en iyi eğitimi veren ülke olarak bütün değerlendirmelerde ilk sırada görülüyor. PISA ve diğer uluslararası değerlendirme sınavlarında ilk sırada yer alıyor.

Ülkemizde halen dersliklerin bile yetersiz olduğu, çoğunlukla ikili öğretimin yapıldığı sınıfların kalabalık olduğu ilköğretimde ortalama olarak kentlerde bir sınıfta 40 öğrenci, kırsalda 25 öğrenci ders görüyor. Öğretmen başına 27-30 öğrencinin (bazı yerlerde 50'ye kadar çıkabilmektedir) eğitim gördüğü Türkiye'ye karşın Finlandiya'da öğrenciler 15-20 kişilik sınıflarda eğitim görmektedir. Ülkemizde kırsal kesimde halen ilkel düzeyde kalma birleştirilmiş sınıfların (%5-6) var olduğu, şehirlerde ise ikili öğretimin yüzde 50-55 düzeyinde olduğu belirtiliyor.

Öğrencilerin beslenmesi için yemekler okul tarafından sağlanmaktadır. Finlandiya'da özel okul neredeyse yok denecek derecede azdır. Dershane yok. Ders derste öğreniliyor. Çocukların el ve zihin becerilerinin geliştirilmesine büyük önem veriliyor.

Finlandiya'nın eğitime ayırdığı kaynak bütçenin en büyük kaynağını oluşturuyor. Ülkemizin GSYİH'den eğitime ayrılan pay ile 25 Avrupa ülkesinin ayırdığı pay arasında önemli farklılıklar bulunuyor. Türkiye'nin sorunları ve olanakları ile Finlandiya'nınki aynı değil. Ancak Finlandiya'nın insana yatırım yapan sisteminin yakından incelenmesinde yarar vardır.

Eğitimde Nitelik ve Eşit Fırsat Sağlanmalı

Ülkemiz artık bugünkü milli eğitim politikası ile gençliğini hayata hazırlama ve üniversiteye nitelikli öğrenci ve insan yetiştirmekten yetersiz kaldığı her yıl yapılan sınavlar ile sabittir. Bu sorun, bir günlük bir tek iktidarın sorunundan çok uzun süredir uygulanan ve bir türlü anlaşılamayan yapının sonucudur. Bunu da iyi sorgulamak zorundayız.

- Eğitim ülkenin birinci gündemi olmalı ve GSYİM'den ayrılan pay AB standartlarına getirilmeli.
- Milli Eğitim ve Bilim Şurası toplanmalı ve eğitim ve bilim politikası önyargı ve ideolojik etkilerden arî olarak yeniden hazırlanmalı. Her şeyden önce eğitimin kamu eli ile yönetilmesine özen gösterilmeli.
- Özel ilk ve ortaöğretim okulları çık sınırlı düzeyde özel eğitim gerektiren birkaç okul dışında kamu okulları olarak işlev görmelidir.
- Dershaneler kapatılmalı, Öğretmenler kamu okullarına yeniden geçişi sağlamalı. Öğretmenlerin dershanelerde aldığı para kadarını hatta daha fazlasını kamu okullarında alabilmeli.
- Öğretmenlerin özlük hakları yeniden düzenlenerek insanca yaşam düzeyine getirilmelidir.
- Bölgeler arası eğitim farklılığı eğitim alt yapısı ve öğretmen yönünden dengelenmeli. Herkese eşit eğitim fırsatı yaratılacak ortam sağlanmalıdır.
- İdareciler liyakate dayalı olarak belirlenmeli, tarafgirlikten çok bilgi, deneyim ve girişimcilik önceliği dikkate alınarak yöneticiler belirlenmelidir.
- Öğretmene okulları yeniden açılmalıdır.
- SBS sınavı her yıl değil son sınıfta yapılmalı. Ortaöğretim başarı durumu öğrencinin yetenek ve becerilerine göre belirlenmeli ve öğrencinin yönlendirilmesi zaman içinde tedricen yapılmalıdır.
- Lise eğitimi yeniden düzenlenmeli ve üniversiteye öğrenci yetiştirecek şekilde formatlanmalıdır. Lise bitirme ve olgunluk sınavları yapılarak kişilerin hayata hazırlığı da dikkate alınmalıdır.
- Felsefe, mantık, sosyoloji ve kompozisyon dersleri yeniden müfredata alınmalı ve üniversiteye öğrenci hazırlamak yerine hayata hazırlanma ve iyi bilgi sahibi, estetik değerleri olan, hayattan zevk alan ve hayata anlam katacak aydın nitelikli insan yetiştirilmelidir.
- Meslek liseleri ve çıraklık okulları öncelikli konuma getirilmeli ve ülkenin ihtiyacı olan ara eleman ihtiyacı lise düzeyinde sağlanmalıdır.

Türkiye'nin bu eğitim yapısı ile arzuladığı gelişmişliği yakalayamayacağı aşikârdır. Kafa ve paradigma değişimine ihtiyaç aciliyet arz etmektedir. Herkese nitelikli eğitim konusu, ülkenin geleceği konusudur.

Not: Hocamızın *Okullar Açılırken Sorunlar* ve *Yeni Paradigma Gereksinimi* adlı uzun yazısından bir bölüm olarak alınmıştır.

www.arsivalaturdu.org

Gökten Üç Elma Düşmüş...

Özge hanım, ilk albümünüz Kalan Müzik tarafından yayımlanan **Uyu Bebişim Uyu** isimli bir ninni albümü. Çok azı dışında, albümdeki ninnileri siz yazdınız ve siz bestelediniz. Hemen herkes sahnelere yönelik çalışmalar yaparken siz neden ninnileri seçtiniz?

Doğrusunu söylemek gerekirse önce büyüklere yazdığım şarkılarla Unkapanı'nı arşınladım. Elimde yazdığım onlarca şarkı vardı. Ama tam da "Firuze" filmindeki gibi bambaşka bir dünyayla karşılaşınca anladım ki, onların istedikleri ben de yok, benim beklediklerim de onlarda yok... Bu yoksunluk ortamı iki tarafi da sıktığı için ortaya birşeyler çıkmadı.

İyi ki de çıkmadı. Ve hatta bana yaradı. Ortalık her gün sahnelere fırlayan, iyi, kötü şarkı söyleyen insanlarla dolu. Yanlış anlaşılmasın, onları yermiyorum. Kötü birşey yapmıyorlar, şarkı söylüyorlar. Beğenmediğinizi dinlemezsiniz, ya da tam tersi...

Ben de beni rahat bırakmayan yazma isteğini, sevdiğim ve dünyalarına girmeye çabaladığım çocuklara yönlendirdim. Bir de baktım ki yazıp çizdiklerimi merakla dinliyor ve devam etmeyince bozuk atıp, hatta kızıyorlar .

Onlarda en sevdiğim yan işte bu. Gizleyip saklamayı, planlı programlı konuşmayı, yıkayıp yağlamayı, böyle şeyleri bilmiyorlar. En azından 0 – 8 yaş grubu için diyelim.

Sonrasında anne oluşum var. Dünyanın en muhteşem ve en meşakkatli işi.

Oğlumu Brahms'ın "Rüyada gülümser"ini söyleye söyleye büyüttüm. Bir de tabi klasiğimiz "dandini dandini dasdana" ile...

Bu arada merakla ninnileri incelemeye başladım. Köln'deki kütüphanede Mozart'ın, Beethoven'in, klasikler adı altında bebekler için uyarlanmış ninnileri hoşuma gitti.

Bir süre de onlarla idare ettik.

Türkiye'ye geliş gidişlerimde bebekler için "ninni" adı altında yazılmış olan şeylerin çoğunun, bebekler için olmadığını, ve de çocuğu uyutmaktan çok, tam tersine , uyarıp hiperaktif yapacağını keşfedince geriye ya mızırdanmak ya da oturup yazmak kaldı. Ben ikincisini tercih ettim.

Böyle bir çalışmanın ortaya çıkışının müzik öğretmenliğinizle de bir ilgisi var mı? Yahut şöyle soralım: Ninnilerin eğitici bir özelliği de var mı?

Bu çalışmamın öğretmen oluşumla bir alakası yok diye düşünüyorum... Anne ya da kadın oluşumla bağlantılandırmak

www.arsivar

daha doğru sanki.

Ama yazdığım çocuk şarkılarında, çocukların ve öğretmenliğimin bana inanılmaz katkıları olduğunu mutlaka söylemem lazım. Okul benim labaratuvarımdı, sahnemdi.

Ninnilerin eğitici bir özelliği var mı, sorusuna gelince; bence ninnilerin eğitici olmaktan çok başka bir amaca hizmet etmesi lazım.

Çocuğu sarıp sarmalama, uyku ritüelinin bir parçası olan masallara eşlik etme, onları pozitif bir ruh haline taşıyabilme, yumuşacık, pamuk gibi yatağına koyabilme gibi becerileri olmalı.

İlle de bu arada ne öğrenebilirler diye düşünürsek, müzikal anlamda ilk kulak eğitiminin temellerini atmış oluruz. Bebekler, çocuklar hoşlarına giden bir melodi duyduklarında hemen tepki verirler. Ritm tutarlar, vücutlarıyla ileri, geri sallanırlar, neşelenirler, ya da tam tersi ağlayıp, agresifleşirler.

Ne tür geri dönüşümler aldınız? Sizi tatmin etti mi?

Kaç kişiye, bebeğe ulaşabildiğimi bilemeyeceğim ama internet sitelerinde yeni doğan bebeklere en güzel hediye, ya da çocuğumuzun başucu albümü oldu gibi gurur okşayıcı şeyler duymak hoş tabii.

Bir de Çukurova Üniversitesince **"Lullybies of Europe"** adı altında bir proje için Türkiye'den de benim **"Babanın ninnisi"**ni seçmeleri hoş bir sürprizdi.

Herşeyin dışında albümün **KALAN**'dan çıkmış olması, inanılmaz yetenekli ve yaratıcı bir müzisyen arkadaş kadrosuyla çalışmak büyük şanstı. Keşke başka projelerde de beraber olabilsek.

Sadece müzikle değil aynı zamanda edebiyatla da ilgileniyorsunuz. **Vahşi Kedi** adlı bir masal kitabınız da Morpa yayınevi tarafından yayımlandı. Bunu başka kitaplar izleyecek mi?

Evet, **Say** yayınlarından iki çocuk kitabım daha basılma aşamasında. Adlarını şimdi söylemeyeyim, sürpriz olsun.

Ama yine kedili, eğlenceli, komik, gizemli, çizgi film gibi birşeyler yazmışım... Umarım okuyan çocuklar da aynı şeyleri düşünürler.

Bir çocuk kitapları yazarı olarak, kitabın çocuk eğitiminde nasıl bir rolü var sizce? Özel olarak masallar ne kadar önemlidir?

Çocuk kitapları yazarı sıfatı benim için büyük iltifat, teşekkür ederim, daha yolun çok başındayım.

Ne çocukların, ne de çocuk edebiyatının ciddiye alınmadığı bir ülkenin vatandaşı olmak hem şanssızlık hem de şans aslında. Daha yapılacak o kadar çok şey, doldurulması gereken o kadar çok boşluk var ki...

Çocukları televizyonun ve bilgisayarın başında oturtarak büyütmek, biz büyüklere geçici bir süre için soluk aldırsa da, onlar büyüdükçe bize çıkan faturanın bedeli bazen çok ağır olabiliyor. Bu yüzden çocukları olabildiğince erken yaşta kitaplarla tanıştırıp, onların dünyasını renklerle, kahramanlarla, seslerle, hayallerle besleyip sağlıklı büyümelerine fayda sağlamak, uzun vadede hem bize hem de onlara yarayacak birşey.

Tabii, bütün gününü televizyon önünde geçiren anne babanın "oku yavrum" demesi gereksiz sözcük israfı. Bizim de biraz kendimize çeki düzen vermemiz lazım.

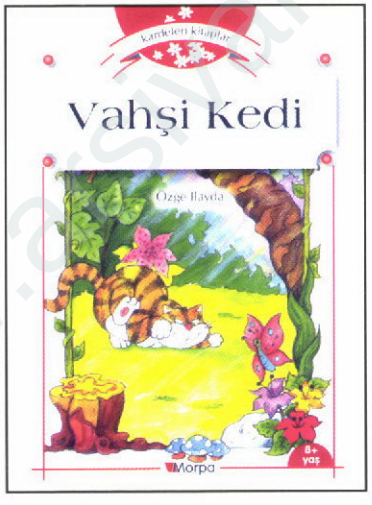

Masallar, hem büyükler hem de küçükler için hayatın olmazsa olmazlarından bence. Bugüne kadar ben hiç masal bilmiyorum diyen bir insana rastlamadım.

Sadece cinlerle, perilerle kurgulanmamışsa eğer, masalların inanılmaz katkıları var. Gerçek yaşamdaki sınırlar masallarda yok olur. O, çirkini padişah yapar, iyileri ödüllendirir, kötülere "kırk katır mı, kırk satır mı" diye sorar, mutluluk ve sevgiyi herkese cömertçe dağıtır.

Kül Kedisi, Uyuyan Güzel, Pamuk Prenses, Keloğlan masalları, Çirkin Ördek, Bremen Mızıkacıları, Sihirli Fasülye, Güzel ve Çirkin, Alaaddin'in Sihirli Lambası, Sinbad ve daha sayabileceğim onlarca masal geliyor aklıma.

Tabii masal deyince "Binbir Gece Masalları"ndan söz etmemek olmaz.

Orta çağda kaleme alınmış, Ortadoğu kökenli, ama edebi anlamda ortalamanın çok üzerinde bir eser.

Binbir Gece Masalları, Şehrazat'ın hükümdar kocasına anlattığı hikayelerden oluşur.

Fars Kralı Şehriyar, Hindistan ile Çin arasındaki bir adada hükümdardır. Günün birinde karısının kendisini aldattığını öğrenir ve öfkelenir. Tüm kadınların sadakatsiz, nankör olduğuna inanmaya başlar. Önce karısını öldürtür, sonra da vezirine her gece kendisine yeni bir hanım bulmasını emreder. Her gece yeni bir gelin alan Şehriyar, geceyi geçirdikten sonra tan vakti kadınları idam ettirir. Bir süre bu böyle devam eder, daha sonra vezirin akıllı kızı Şehrazad bu kötü gidişata son vermek için bir plan kurar ve Şehriyar'ın bir sonraki eşi olmaya aday olur.

Evlendikleri geceden başlayarak, kardeşi Dünyazad'ın da yardımıyla her gece Şehriyar'a çok güzel ve heyecanlı hikâyeler anlatır. Tam şafak vakti geldiğinde, hikâyenin en heyecanlı yerinde anlatmayı keser. Hikâyenin sonunu merak eden Şehriyar, ertesi gece devam edebilmesi için, o gecelik Şehrazad'ın idamını erteler. Kitabın sonuna kadar, Şehrazad'ın Şehriyar'a anlattığı hikayeler yer alır. Sona gelindiğinde, Şehrazad üç erkek çocuk doğurmuştur ve evlenmelerinin üzerinden uzunca bir süre geçmiştir. Kralın kadınlara olan öfkesi ve kötü düşünceleri dinmiş, Şehrazad'ın sadakatine inanmıştır. Böylece önceki emrini de kaldırır.

Kadınların aklına ve sağduyusuna olan inancımı destekleyen bu kitabı severim. Okumadıysanız sizlere de tavsiye ederim.

Sevgili **Özge İlayda**, bize zaman ayırdığınız için çok teşekkür ederiz. Son olarak eklemek istediğiniz birşey var mı?

Ben teşekkür ederim. Söz çocuklardan ve masallardan açılınca anlatılacak ne çok şey var.

O zaman geldik hikayenin sonunaaa... Gökten üç elma düşmüş... Birisi analara, birisi dünya güzeli çocuklara, birisi de bu yazıyı okuyan sevgili okurlara...

www.cocukkulturu.org

Bugün Çocuğunuza Biraz Zaman Ayırın, Onunla Bir Resim Yapın

Bugün küçük bir misafirimiz var. Kendisi küçük ama yetenekleri büyük.

Size hem onu tanıtacağız hem de biraz resim sanatının, çocuklar üzerindeki etkisine değineceğiz.

Şilan, 2002 yılında Almanya'da dünyaya gelmiş. Yani henüz yedi yaşında. Resim yapmayı çok seviyor. Konuşmaya başlamadan önce resim yapmaya başlamış. Şu anda ilkokul ikinci sınıfa gidiyor. Ama fırsat buldukça resim yapıyor.

Elbette annesi de ona sürekli destek oluyor. Çünkü Şilan'ın annesi, bir çocuk nasıl bir ortamda yetişirse ilerde de ona göre davranır, diyor. Örneğin, bir çocuk sürekli şiddetin içerisinde olursa, ileride de sorunlarını şiddet yoluyla çözecektir, diyor.

SANAT SEVGİ ÜRETİR

İşte burada sanat devreye giriyor. Çünkü sanat sevgi üretir, sanat güzellik üretir. Elbette her resim yapan ressam olmayacaktır. Zaten olması da gerekmiyor. Ama en azından kendini ifade etmenin birçok yolu olduğunu bilecektir.

Yani resim bir ifade biçimidir, bir lisandır. Resim sanatı, çocuğun algı, beceri ve yaratıcı gücünün göstergesidir. Anne babalar bunları takip ederek çocuklarının duygusal ve sosyal egitimine daha fazla katkıda bulunabilirler.

Burada hemen belirtmeliyiz ki, bu yazdıklarımız sadece resim sanatı için değil, tiyatro, sinema, müzik ve benzeri bütün sanat dalları için geçerlidir. Sanat çocukları eğitir.

Lütfen gelin çocuklarımıza resim sevgisini, daha doğrusu sanat sevgisini birlikte aşılayalım. Daha sonra pişman olmamak ve geç kalmamak için.

Çocuğunuzla birlikte siz de bugün bir resim yapın, ona destek olun. Olun ki ilerde kendine güvenen, insanlara ve çevreye saygılı, ama herşeyden önce kendine saygılı bireyler yetişebilsin.

Biz, Global Pazarcık ekibi olarak, bu yolculuğunuzda sizlere eşlik etmekten büyük sevinç duyarız.

Çocuklarınızın resimlerini bize gönderin, dergimizde yayınlayalım. Unutmayalım: Değer görmeyen insan başkasına değer veremez. Biz çocukların attığı her çizgiye değer veriyoruz.

Saygı ve Sevgilerimizle.

Özlem Buğday

www.sivakurdi.org

Sinema Teknolojisinde Son Aşama: **AVATAR**

İlk sinema filminin üzerinden yaklaşık yüz yıl geçti. Tarihin ilk öykülü filmi 1902 yılında Geroges Melies tarafından *Le Voyage Dans le Lune* (Aya yolculuk) adlı filmdir. Sinema keşfedildi keşfedileli sürekli yeni arayışlar içinde. Bu değişimin bir kolu öykülerin matematiği üzerinden ilerlerken, bir bölümü de teknolojik gelişmeler olarak kendini gösterdi. Günümüzde ise film teknolojisi inanılmaz bir devrime daha tanıklık etmek üzere.

Titanic, Terminator 2, Aliens, True Lies gibi filmlerin dahi yönetmeni James Cameron'un sinemada devrim sayılabilecek bir görüntü teknolojisiyle çekilmiş ilk filmi olan "Avatar", 2009 Aralık ayında sinemaseverlerle buluşacak. Lakin film konusunu çok geride bırakacak bir teknoloji ile çekildi. Yine de James Cameron Titanic'te ve Terminator serisinde olduğu gibi kendi kaleminden çıkan bir konuyu filme aktardığı için izleyeceğiniz görüntülerin altından boş bir konu akmayacağı kesin gibi görünüyor. Filmin hikâyesi 22. yüzyılda, Pandora adlı bir uyduda geçer. Bir gaz devinin yörüngesinde dönen Pandora, on ayak uzunluğunda, mavi insansı görünümlü, kabile kültürünü benimsemiş, saldırıya uğramadıkları sürece barışçıl olan Na'vi halkına ev sahipliği yapmaktadır. İnsanlar, Pandora'nın havasını solunamadıkları için, akıl bağlantısı aracılığıyla kontrol edilebilen insan ve Na'vi karışımı Avatarlar üretirler.

Felç olan Deniz Piyadeleri mensubu Jake Sully (Sam Worthington), bir Avatar olarak Pandora'da yaşamaya gönüllü olur. Bir Na'vi prensesine aşık olan Sully, kendisini Pandora'yı gün geçtikçe tüketen insan ordusu ile Na'vi halkının arasındaki çatışmanın ortasında bulur. Buraya kadar herşey normal. Filmi izleme şansını elde eden sinema severler 3D filmin klasik 3D teknolojisi ile çekildiğini sanıyorlardı. Fakat salona girip gözlüklerini taktıklarında daha önce görmedikleri bir sinema deneyimini yaşamanın tadına vardılar.

Klasik bir 3D filmi izliyorsanız sadece ön fondaki objelerin hareketinin 3D olduğunu diğer (arka fondaki) objelerin hareket etmediğini veya 3D etkisi uyandırmadığını görürsünüz. Avatar'daki gerçekliği ise şöyle tanımlamak mümkün: Pencereden dışarı bakınca ne görüyorsanız aynısı. Yani siz Avatar'ı izlerken perde adeta yok olacak ve karakterler perdeden dışarı çıkacak. Arka fonun içindeymişçesine ya da tiyatrodakine bir etki hissedeceksiniz. Yani siz de karakterlerin olduğu mekanlarda olduğunuzu hissedeceksiniz.

James Cameron, Avatar için "hayatımın filmi" diyor. Filmi çekmek içinse sinema teknolojisinin yeteri kadar gelişmesini beklemiş. Avatar'ı izleyebileceğiniz gözlükler de normal filmlerde kullanılan 3D gözlüklerden farklı. Filmi izlemek iki renkli 3D gözlükler yerine Avatar'da renksiz gözlükler gerekiyor. Daha uzak gelecekte ise sahnedeki mekanın kokusunu ve hatta dokunulan objelerin verdiği hissi; ya da bir sahneyi sonsuz açıdan izleme gibi gelişmeleri görmeye hazırlanın...

Mehmet Erman

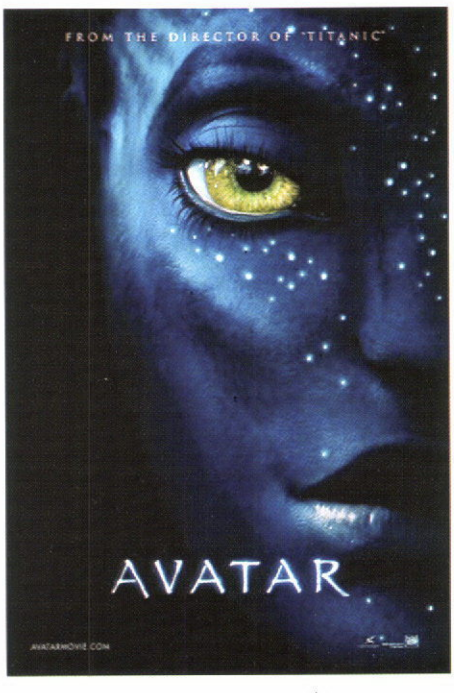

www.sinemakurdi.org

Kurumlarımız Kendisini Tanıtıyor

Pazarcık Kultur Zentrum e.V. Mainz

Pazarcık Kulturzentrum e.V. 12 Mart 2007'de Almanya'nın Mainz şehrinde kuruldu. Başkan Aziz Uzpak yönetiminde çalışmalarını sürdüren Pazarcık Kultur Zentrum; özverili ve emek isteyen tüm öğretici ve katılımcı paylaşımlarla, bölge halkının sorunlarıyla yakından ilgilenmek, onları çözüme ulaştırmak ve her türlü problemlerin çözümünde yardımcı olmak adına çalışmayı ilke olarak seçmiştir.

Pazarcık-Almanya arası kültürel iletişime, dernek üyeleri ve dernek içindeki kültürel faaliyetlerde sorumluluk alan bireylerin yapıcı paylaşımcı çalışmalarının katkısı büyük olmuştur.

Pazarcık Kultur Zentrum'un kuruluş gayesi ve amaçlarından en önemlisi, Avrupa'da yaşamını sürdüren tüm Pazarcıklıları bir çatı altında toplamak olmuştur. Bölge halkının katılımıyla; kültür ve ananelerin, tarihsel mirasların yozlaşan gelişim sürecinde yitirilmemesi, unutulmaması ve gelecek kuşaklara aktarılması için yapılan çalışmalarda kültürel değerlerin ön plana çıkarılması öncelikli hedeftir.

Tabii ki Pazarcık Kultur Zentrum olarak sadece Pazarcık ve yöresine hitap etmez. Ayrımcılık olmadan yanındaki komşusu Helga'yla, Rize'den gelen Dursun'la ve Anadolu'nun her kesiminden gelen gurbetçi insanımızla kardeşce paylaşımlar içinde bulunmayı görev ve ilke edinmiştir.

Yapılan tüm çalışmaların amacı, insanlık adına en iyiyi bulmak ve paylaşmak ilkesidir.

Pazarcık Kultur Zentrum e.V. esas olarak, Avrupa ve Anadolu kültürü içerisinde yetişen insanlarımızı barışık bir çerçevede Batı'nın sosyal dejeneresi içinde olmaktan soyutlamayı hedefler. Daha insancıl bir yaşam kalitesi içinde yaşamak, mutlu ve huzurlu bir toplum oluşturmak derneğimizin asıl hedefidir.

Bu anlamda sosyo-kültürel etkinliklerle Almanya kültürünün içinde zorluklarla yaşanan hayatları bir anlamda motive etmek, bir anlamda yalnız değilsiniz demek adına yapılan herşeye büyük bir emek vererek katkıda bulunur P.K.Z. e.V.

Pazarcık Kultur Zentrum e.V. olarak yapılan tüm çalışmalarda, sosyal dayanışma ve yardımlaşmalar ön plandadır. Derneğin görev dağılımında düzenlemiş olduğu sosyal etkinliklerin en önemlisi Gençlik ve Kadın Kollarının yapmış olduğu çalışmalardır.

Pazarcık Kultur Zentrum Kadınlar Kolunun derneğin açılışından bugüne kadar yapmış olduğu sosyal etkinliklere tüm Pazarcıklıların yoğun bir ilgi gösterdikleri gözlemlenmiştir. Dolayısıyla Kadınlar Kolunun çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürme kararı almıştır. Kadınlar Kolunun etkinliklerini sürdürmekle görevli olan Güler Yüzüak önerileri paylaşımları en iyi şekilde dernek içinde aktif çalışmalarla özverili şekilde Pazarcıklı kadın-annelerle elele paylaşıma açmışlardır.

Bu anlamda yapılan 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, 12 Mayıs Anneler Günü gibi etkinliklerle Pazarcıklı olsun ya da olmasın, ilgi ve katılımlar yüksek orandadır.

Pazarcık Kultur Zentrum, gençlerin eğitim ve sosyal yaşamda başarılı olması, geçmiş kültür ve tarihsel gelişimin unutulmaması için dernek içinde bir Gençlik ve Sanat Grubu oluşturmuş, her şekilde aktif çalışmalar, kültür festivaller ve gösteriler düzenlemiş, aileler ve gençlerin birarada bulunup hoşça vakit geçirebilecekleri kültürel çalışmalar organize etmiştir.

Pazarcık Kultur Zentrum'un yapmış olduğu en önemli çalışmalardan bir tanesi de Pazarcık-Narlı ve bölge beldelerin katılımıyla gerçekleşen Onuruma ve Ovama Dokunma Hareketi'dir. Narlı Ovasında yapılmak istenen iki adet oldukça büyük çimento fabrikası ve çöp depolama tesisine karşı yöre insanlarının ve Almanya'da yaşayan tüm Pazarcıklıların Pazarcık Kultur Zentrum'un önderliğinde birleşerek göstermiş olduğu eylemlerde

www.pazarcikli.org

hedef olarak tarımsal alanların korunması ve gelecek nesillerin karşılaşacağı tehlikeye karşı bir duruş sergilemiştir.

Pazarcık Kultur Zentrum e.V. bölge insanının başta Almanya ve diğer Avrupa ülkelerinde yaşayan Pazarcıklıların yöresel ve kültürel değerlere sahip çıkarak Pazarcıklı olma özverisini tanımak, toplumsal gerçeklere duyarlı olma hakkını bireysel olarak geliştirmeyi amaç edinir.

Pazarcık bölgesinin en az 50 bin insanı yurtdışında yaşamaktadır. Buradan yola çıkarak tüm Pazarcıklıların bir dernek çatısı altında evrensel değerlere sahip çıkarak buluşması kaçınılmaz bir gerçektir.

Pazarcık Kultur Zentrum e.V. sosyal etkinliklerle sesini daha çok Pazarcıklıya bir çağrı olarak ulaştırma çabasındadır. "Bir elin nesi var, iki elin sesi var" ifadesinden yola çıkarak hem bölge insanını hem de yardıma ihtiyacı olan herkes için örnek olmayı birebir çalışmalarla zenginleştirerek paylaşıma açık tutar.

Almanya'da yaşayan Pazarcıklıların genel olarak karşılaştığı sorunlardan en önemlisi cenaze nakil işlemleridir. Pazarcık Kultur Zentrum, bu alanda halkın yaşadığı bürokratik yorlukları aşmak için dernek olarak bütün bürokratik işlemlerin daha az yorucu olması ve ucuz uçak bıletlerı temin etme konusunda Pazarcıklıların yanındadır.

YÖNETİM KURULU

Başkan
Aziz Uzpak
Başkan Yardımcısı
Talip Hasoğlu
İdari İşler
Ali Yüksel, Hatice Sincer
Mali İşler
Tahir Azsarı, Ali Çetinkaya
Basınla İlişkiler
Hüseyin Malgır, Veli İvecan
Halkla İlişkiler
Ökkeş Örüm
Kültür Sanat ve Gençlik
Ahmet Özsarık, Gönül Kartalkanat
Kadın Kolları
Güler Yüzüak, Hatice Sincer

Adres:
An der Brunnenstube 37
55210 Mainz-Mombach
Tel: 0631 – 21 22 621

www.pazarcikli.org

Elbistan-Kantarma-Sinemilli Ocağı Cemevi açıldı

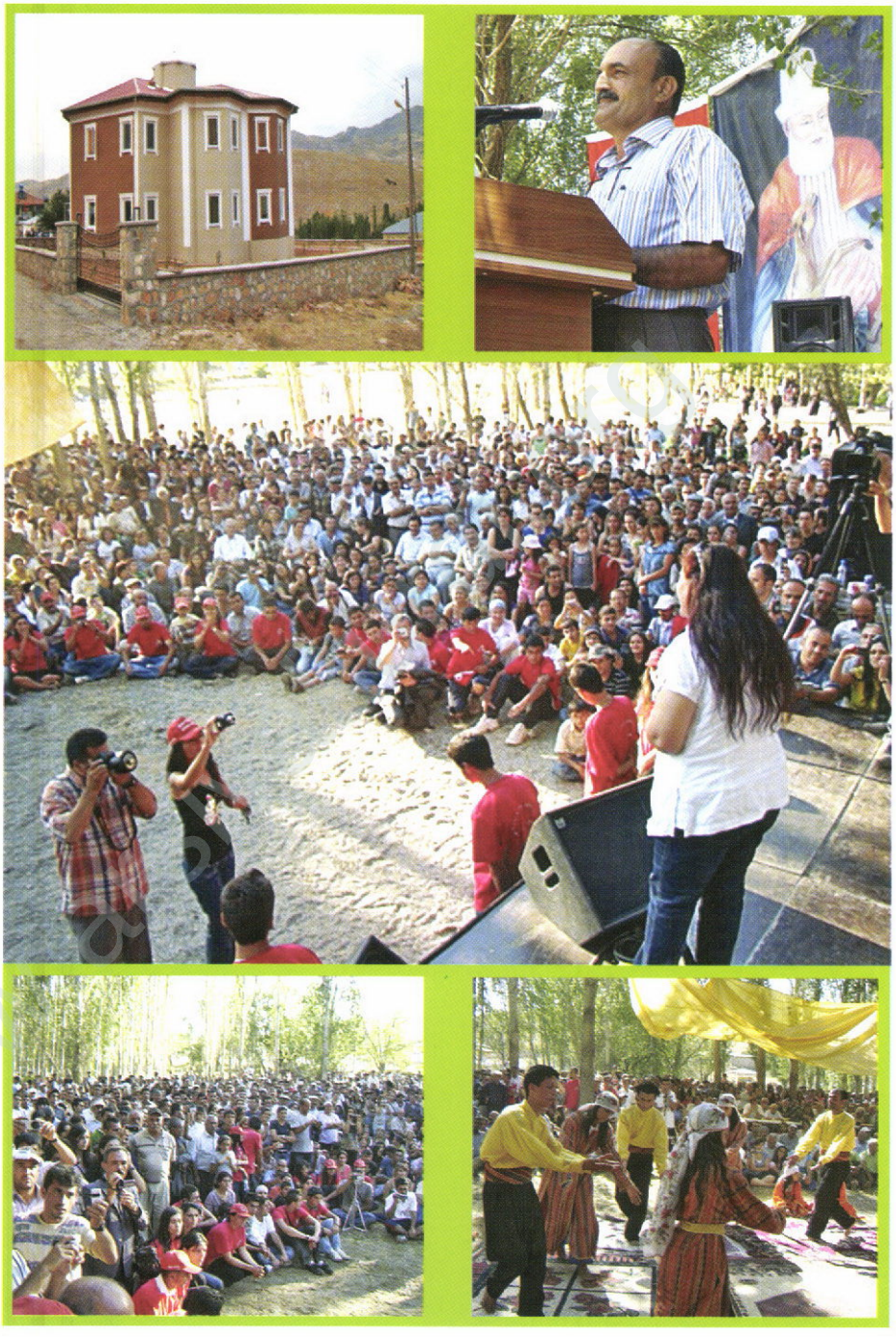

Yüzyıllardır alevi kültürünün önemli merkezlerinden birisi olan Kantarma köyü - Sinemilli Ocağı Cemevine kavuştu. AK-EL'in (Akçadağ-Elbistan ve Yöresi Kültür Dayanışma Vakfı) öncülüğünde kantarmalı iş adamlarının katkılarıyla yapılan Cem evi coşkulu bir katılımla hizmete açıldı.

Elbistan Kaymakamı, Milli Eğitim Müdürü ve Jandarma komutanının da hazır bulunduğu açılış töreni ve şölene, halk müziği sanatçılarından Arif Sağ, Sabahat Akkiraz, Erdal Erzincan ve eşi, Dertli Divani, Ulaş Özdemir, Muharrem Temiz, Hüseyin Aydın, yöre sanatçılarından Ali Gül ve birçok sanatçı ücret talep etmeden Kürtçe ve Türkçe ezgileriyle katıldılar.

Şölen, sırtını dağlara dayamış kantarma köyünün alt tarafından geçen ve Nurhak dağlarından süzülüp gelen Söğütlü ırmağı kenarında, rüzgarda nazlı nazlı sallanan selvi ağaçlarının gölgesine hazırlanan geniş ve serin alanda sıcaktan bunalmadan toplanan 5-6 bin kişinin katılımıyla gerçekleşti.

Avrupa dan ve çevre köylerden akın akın gelen insanların hasret ve özlem dolu buluşmaları ve sevgiyle kucaklaşmaları oldukça duygu dolu bir görüntü oluşturdu. Kantarma Dedelerinin ve onların eserlerini seslendiren sanatçıların fon daki sesleri Nurhak dağlarında yankılanıyordu. Ezgiler ve deyişlerin yarattığı mistik ortam her katılımcıyı geçmişiyle buluşturuyordu. Tüm yürekler ve sesler Pir Sultan olmuş, Hallacı Mansur olmuş, Nesimi olmuş, Bedreddin olmuş, Kaygusuz Abdal olmuş, Hacı Bektaş olmuş, dağların doruklarında yankılanıyordu. Dertli Divani ile Ulaş Özdemir'in birlikte yaptıkları düet izleyenleri bambaşka duygulara ve sevgi ortamına taşımış duygu seli tüm izleyicileri kaplamıştır.

Sabahat Akkiraz ve Arif Sağ, Kantarma kültürü ve dedeleri ile buluşmanın kendi yaşamlarının dönüm noktası oduğunu vurgulayarak derlemeleriyle güzel bir müzik ziyafeti sunmuşlardır.

Konuşmacılardan Kantarmalı Büyük Tacım Dede'nin oğlu Tacım Bakır konuşmasında, 72 millete bir gözle baktıklarını, husumeti ve düşmanlığı gönüllerden silmek gerektiğini, Alevilerin demokratik haklarının iade edilmesini, Asimilasyon ve yıpratma politikalarına son verilmesi gerektiğini, Aleviliğin tarifinin ve uygulama biçiminin Alevilere bırakılması gerektiğini, zorunlu din dersleri ve diyanet başkanlığına entegre çabalarına son verilmesini dile getirmiştir.

Abuzer dede konuşmasında, Alevilerin ortak taleplerini dile getirmiş toplumu birliğe ve bütünlüğe davet etmiştir.

45 adet koyun kesilerek hazırlanan "Dan-Goşt" yemeği ile ara yemeğinden sonra devam eden şölen Gücük köyü (GÜC-DER) folklor ekibinin semah sunumu ve halk oyunları ile hoş bir havada son bulmuştur.

Süleyman Deprem
21 Aağustos 2009

Sinemilli Ocağının Merkez Köyü
KANTARMA

Kantarma köyünde Sinemilli Ocağı Cemevi'nin açılışı görkemli bir törenle gerçekleşti. Törene çok sayıda ünlü sanatçı da katıldı.

Sabahat Akkiraz'dan Erdal Erzincan'a, Muharrem Temiz'den Dertli Divani'ye kadar ünlü sanatçılar hiçbir karşılık beklemeden tıpkı ibadete gider gibi Kantarma'ya gittiler. Bu sanatçılar arasında Pazarcık'tan da **Ulaş Özdemir** vardı.

Hem müzisyen, hem icracı, hem derlemeci ve hem de yapımcı olan Ulaş Özdemir; Alevi kültürünü, Alevi Ocaklarını ve yöresel mirası yakından biliyor.

İlk albümünü de **Ummanda/Sinemilli Deyişleri** adı ile çıkarmıştı. Ulaş Özdemir ile izlenimlerini konuştuk.

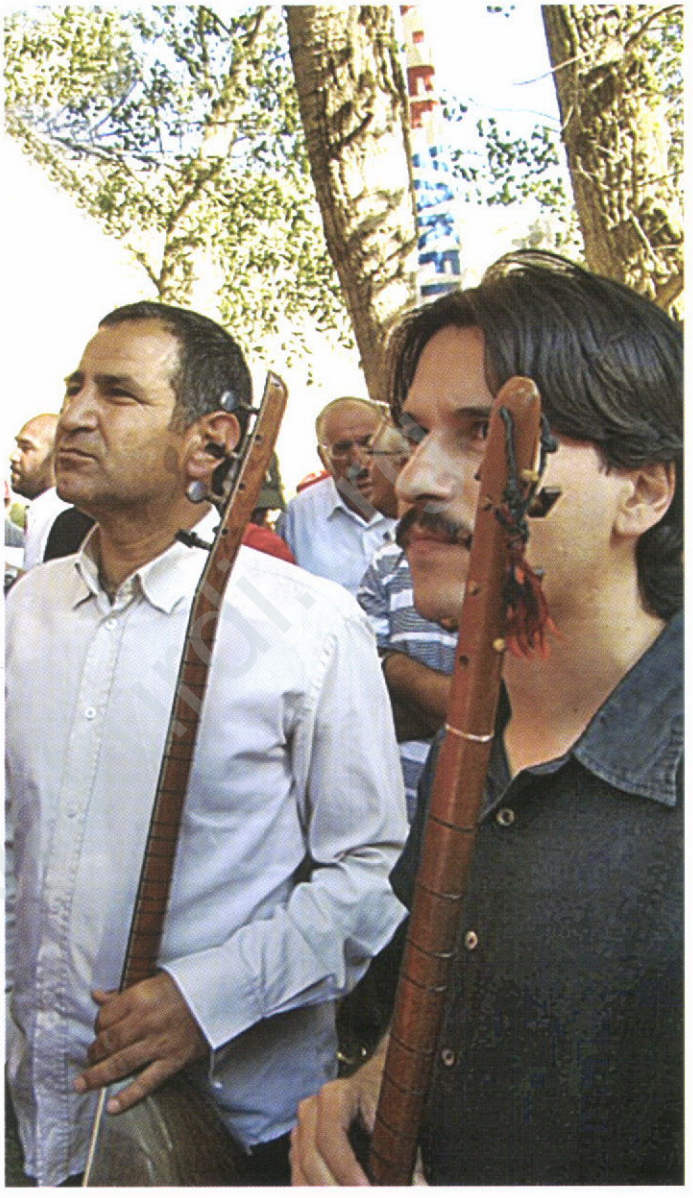

Sevgili Ulaş, Kantarma Cemevi'nin açılışına çok sayıda sanatçı ile birlikte sen de katıldın. Dergimize ulaşan bilgilere göre görkemli bir açılış olmuş. İzlenimlerini bizimle paylaşır mısın?

Kantarma'da bir süredir yapımı süren Cemevi açılışı oldukça görkemli oldu. Elbistan, Nurhak, Malatya ve çevre köylerden oldukça yoğun bir ilgili vardı. İki güne yayılan etkinliklerin ilk gününde Cemevi'nin açılışıyla bir cem ve ikinci günde bir konser yapıldı. Köyde daha evvel bu çapta bir organizasyon yapılmadığından dolayı bazı aksaklıklar görülse de, bir başlangıç olarak zengin bir program sunuldu. Kantarma dedeleri ve Sinemilli ocağındaki kaynak kişilerin eserlerini albümlerinde seslendiren ve genel olarak Alevi-Bektaşi inancına hizmet eden müzisyenlerden Arif Sağ, Sabahat Akkiraz, Erdal Erzincan, Dertli Divani ve Ulaş Özdemir de Kantarma'ya yapılan Cemevi açılışında orada bulundular, hiçbir maddi-manevi çıkar gözetmeden hizmet amacıyla orada sahne aldılar.

Kantarma köyünün ne özelliği var? Alevi kültürü ve Alevi müziği açısından neden bu kadar önemli?

Kantarma Köyü, Anadolu'nun önemli Alevi Ocaklarından Sinemilliler'in merkez köyüdür. Doğu Anadolu'dan İç Andolu ve Suriye içlerine kadar uzanan geniş bir coğrafyada uzun yıllar hizmet gören Sinemilli ocağı dedeleri günümüze kadar büyük bir miras bırakmış ocağa sahiptir. Günümüz Alevi-Bektaşi müziği ve genel olarak halk müziği repertuarı açısından, önemli kaynak kişiler olarak sayılabilecek Tacim Dede, Mehmet Mustafa Dede, Sadık Hüseyin Dede vb. ustaların yetiştiği Sinemilli ocağı, müzik kültürü açısından oldukça önemli merkezlerden birisi olma özelliğine sahiptir.

Fikret Otyam'dan Ruhi Su'ya, Arif Sağ'dan Sabahat Akkiraz'a kadar çeşitli araştırmacılar ve müsiyenler Kantarma ve Sinemilli Ocağı dedelerinden pek çok derleme yapmışlar, bunları çalışmalarında yansıtmışlardır.

Konuyla ilgili olarak, tarafımdan hazırlanıp 1998 yılında Kalan Müzik tarafından yayınlanan ve ilk albümüm olan "Ummanda – Maraş Sinemilli Deyişleri" adlı çalışma da, Anadolu'daki Alevi ocaklarının müzik kültürü üstüne yapılmış ilk albüm olma özelliğini de taşımaktadır. Bu çalışma, Kantarma'dan bize miras kalan deyişlerin gün ışığına çıkartılması amacıyla hazırlanmıştır.

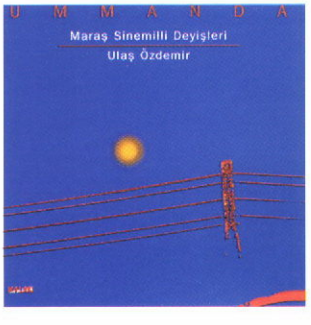

Bir gönül mimarı ABDULLAH ÖZDEMİR

İster yerli olun, ister yabancı...

Pazarcıka yolunuz düşerse, mutlaka görmeniz gereken insanlardan birisi Abdullah Özdemir'dir. Mimar diye sormanız kafidir. Yerli iseniz siz soracaksınız. Yabancı iseniz sormak da gerekmez. Sizi hemen ona götürürler.

Çünkü yabancıları en iyi o anlar. Pazarcıkı en iyi o tanır. Tarihini kültürünü en iyi o bilir. Neyi öğrenmek istiyorsanız cevabı ondadır.

O amatör ruhlu profesyonel bir rehberdir. Tabii bazen rehber bazen de mihmandardır. Zira rehberlikte resmi ve mesleki bir vurgu var. Oysa o bu işleri dostluk için yapar, dost olarak yapar.

Maraş'taki atölyesi Arif Sağ'dan Fikret Otyam'a, Maraş'a uğrayan her ünlü sanatçının yazarın uğrak yeridir.

Zaten o da bundan zevk alır. İnsanları sever. Konuşmayı sever. Muhabbeti sever. Ve öyle sever ki, onunla ne kadar uzun konuşursanız, o kadar kısa konuştuğunuzu düşünürsünüz. Çünkü her konuşma başka başka konulara davetiye çıkarır. Her cevap yeni yeni sorular üretir.

Hangi konu yok ki? Siyaset derseniz siyaset. Kültür derseniz kültür. Tarih derseniz tarih. Ama en çok da hiç bilmediğiniz hikayeler. Halk hikayeleri. Bazen bir eşkiyayı anlatır bazen bir ağayı. Bazen bir gelini anlatır bazen bir çobanı.

Anlatır dediysek öyle kuru kuru değil. Bir ağanın vuruluşunu anlatıyorsa, tıpkı onu sahnede oynuyormuş gibi yapar. O anı size yaşatır. Tasfirlere girişir. Aniden bağırmaya başlar. O biter, arkasından bir ağıt tutturur. O biter, bir barak havasına asılır.

Tanıtım kartında sadece mimar olduğu yazılıdır. Ve seçkin bir mimardır. Hem Maraş'ta hem de Pazarcık'ta iki büroda birden mimarlık hizmeti vermektedir. Mersin, Bodrum, Gaziantep ve Malatya'da da mimarlık tasarımları uygulamış bir mimardır. Üç dönem Kahramanmaraş Mimarlar Odası'nda başkanlık yapmıştır. 30 yıldan beri Maraş'ın kent dokusu üzerine çalışmaktadır. Şu sıralar aynı konuda "Yaşayan Maraş" isimli bir kitap hazırlamaktadır. "Gurgurda Zaman" isimli, daha çok mimarlık ağırlıklı aylık bir bülten yayınlamaktadır.

Ama gönlünün yarısı mimarlıkta ise, diğer yarısı da sanatta müzikte ve tarihtedir. O bir ressam, bir derlemeci, bir koleksiyoncu, bir tarihçi, bir yayıncı, bir

www.anlvakfi.org

yazar, bir çevreci ve bir vakıf temsilcisidir.

Bizim toprağın çok berrak bir damarından beslenmiştir. Büyük küçük ayrımı yapmaz. Ama zengin yoksul ayrımı yaptığı arasıra vakidir. Sözgelimi saf saf falanca ağa deyip söze girerseniz, hemencecik yüzü gerilir, sesi yükselir, *"O nerden ağa oluyor ki, ne ağası! Cahil adamdan ağa mı olur?"* diyebilir. Ama sade bir insandan bahsediyorsanız, emekçi bir insandan sözediyorsanız; yüzü yayılır, yanakları ince bir esintiyle renklenir, tabii canım o şeker gibi bir adam deyiverir.

Çünkü Gülten Akın'ın şiirindeki "adamın su gibi akanıdır" Abdullah Özdemir. Köklü bir aileden gelmesine karşın, kimilerinin yaptığı gibi kendini ağırdan satmaz. Sıradan insanlara karşı öyle havalara girmez. Onları dinlemekten büyük bir haz alır. Onların hikayelerini, onların türkülerini, onların ironilerini büyük bir itina ile saklar. Bu özelliği onu derlemeci yapmıştır. Ve 30 yıldır derlediği müzik eserlerini 400 CD'ye ancak sığdırabilmiştir.

Ama hepsinin üstünde onun en ayırt edici özelliği, büyük bir kolleksiyoncu olmasıdır. Biz merakla soruyoruz. O sakin sakin cevap veriyor:

"Kültür Bakanlığı'ndan tescilli arkeolojik eser kolleksiyonumuz var. Etnografik eşya kolleksiyonumuz var. Resim kolleksiyonumuz var. Kilim kolleksiyonumuz var. Tekke işi hat ve obje kolleksiyonumuz var."

Abdullah Bey gördüğümüz kadarıyla topladığınız eserler artık evinize de bürolarınıza da sığmaz hale gelmiş. Ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Cevabı çok kısa ve kesin oluyor:

"En kısa zamanda Abdullah Özdemir Arkeoloji ve Resim Müzesi'ni açacağız."

Çocuklarını soruyoruz. Altın bulmuş bir define avcısı gibi gözleri parlıyor.

"Bugün (08.09.2009) Ulaş beye yüz yıllık bir dede sazı buldum. Bayramda onu hediye edeceğim" diyor.

Abdullah Bey, çocukları ile işte bu kadar bütünleşebilen; onlarla aynı dünyayi aynı duyguları aynı hedefleri bu kadar paylaşabilen bir insandır. İstanbul'a oğlunu ziyarete gidip, hazır bu kadar yol gelmişken deyip, hemen oracıkta stüdyoya girerek oğlu ile aynı albüme türkü okuyan bir babadır.

Ve Abdullah Bey bahtiyar bir babadır. İki oğlu var: Ulaş ve Baran Özdemir. İki sanatçı, iki sanat üreticisi, iki akademisyen. Babaları ile aynı yolu ayrı şeritlerde koşan iki parlak kültür süvarisi.

***

Bir insan istediği işi yapıyorsa, istediği hayatı yaşıyorsa, yüreğinin gittiği yere gidebiliyorsa, hele hele böylesine kıymetli iki insana baba oluyorsa, ne olur? Mutlu olur, bahtiyar olur. Belki cepten olmasa bile gönülden yana milyoner olur. Zengin olur, gönüllere hükümdar olur. Tarihe vurgun olur, kendi toprağına sevdalı olur. O toprağın insanına bağlı olur, o insanların değerlerine tutkun olur.

Ve onu anlatan yazının başlığı da, Bir Gönül Mimarı Abdullah Özdemir olur.

www.arsivdergisi.org

Abdullah Bey ve Oğulları

Artık bir dünya yazarı olan Orhan Pamuk, ilk romanını Karanlık ve Işık adıyla kaleme almıştı. Bu romanında Abdülhamit'in son zamanlarında ticarete atılmış, İstanbullu müslüman bir ailenin üç kuşak hikayesini anlatmaktaydı. Onların evlerini, ilişkilerini, duygularını, hırslarını anlatırken; arka planda da bütün bir yüzyılın hikayesine ışık tutmaktaydı.

Sonra birden bire tasarladığı ismin o kadar da isabetli olmadığını düşündü. Sonuçta anlattığı, Cevdet Bey ve çocukları idi. İsim de açık ve yalın olmalıydı ve Orhan Pamuk ilk romanını Cevdet Bey ve Oğulları adıyla yayımladı.

Orhan Pamuk hiç şüphesiz her yeni romanıyla kendini aşmış bir yazardır. Her yeni romanı ile hayat denen insan macerasının daha derinlerine inmiş bir yazardır. Ama Cevdet Bey ve Oğulları, pek çok okuyucu için, halen onun en sıcak romanıdır. En keyifle okunmuş romanıdır. Onun romana bütün tatları veren eseridir. Cevdet Bey ve Oğulları bu nedenle çok okuyucunun gönlünde halen özel bir yere sahiptir.

Abdullah Özdemir'in portresini çizmeye çalışırken, ister istemez Cevdet Bey ve Oğulları bizde çağrışım yaptı. Abdullah Bey ticaretle değil, sanatla ve tarihle uğraşıyor ama onun da hikayesi Cevdet Bey ve Oğulları'ndaki gibi yüzyıllık bir geçmişe gidiyor.

Nasıl ki Cevdet Bey ve Oğulları İstanbul'un bir yüzyılını ortaya koyuyorsa, Abdullah Bey ve Oğulları da bizim toprağın son yüzyılını anlatmak için uygun malzemeyi sunabilir.

***

Abdullah Özdemir'in dedesi, bu ovanın en büyük toprak ağalarından birisi idi. Oturduğu köy onun adıyla anılmaktadır: Urumoğlu.

Babası Mahmut Bey, Demokrat Parti'nin Maraş'taki en önde gelen simalarından birisiydi. Alevi Kürt aşiretlerinin bir numaralı temsilcisi olmuş, 50'li yılların büyük atılımlarında ön sıralarda yer almış, sonra siyasi çalkantıların dev dalgaları ile boğuşmak zorunda kalmış, bu yolda epey kayıp vermiş bir şahsiyetti.

Abdullah Bey ise, tam olarak bilemiyoruz ama, herhalde Maraş'ın Antep'in en büyük tarihi eser kolleksiyoncusudur. Kırk yıldır tarihi eser toplamaktadır.

Büyük oğlu Ulaş Özdemir, akademisyen bir yorumcu, müzisyen ve yapımcıdır. Bir derviş dinginliği ile bu toprakların seslerini ve melodilerini toplamaktadır.

Kücük oğlu Baran Özdemir de yine akademisyen bir fotoğrafçıdır. O da zamana kaydolmuş görüntüleri toplamaktadır.

Her üçü de kültür köprüleri inşa ediyorlar. Her üçü de geçmişin değerlerini geleceğe taşıyorlar. Her üçü de üç ayrı koldan aynı tarihe not düşüyorlar.

***

Sözün kısası, roman yazmak gibi bir yeteneğiniz varsa ve yazarlığınıza güveniyorsanız, bütün malzeme hazır. Büyük bir ailenin dört kuşak hikayesi canlı canlı. Yalnız tek şartla: İsim hakkı bize ait olacak: **Abdullah Bey ve Oğulları.**

www.zirvakulubu.org

Acıyı bal eyledik

Gürün - *Şair* denince akla gelen ilk isimlerden biri Hasan Hüseyin'dir. ***Hasan Hüseyin Korkmazgil***. Ve Hasan Hüseyin deyince de ilk akla gelen, hiç şüphesiz ***Acıyı Bal Eyledik*** şiiridir. Acıyı Bal Eyledik, şiir dokusu ve ses yapısı kadar dayandığı felsefi zemin bakımından da müstesna bir şiirdir. Bu nedenle de haklı olarak çok popüler olmuş, geniş kitlelere malolmuş bir şiirdir.

Hasan Hüseyin'in şiirinde, geldiği coğrafyanın geniş bir panoraması gizlidir. Onu okuduğunuz zaman, upuzun ufuklara yelken açar, bozkırların üzerinden uçar gibi olursunuz. Bir yanınızda ağıllar, bir yanınızda berivanlar; kerpiç damların arasından geçersiniz.

25 yıl önce yitirdiğimiz Hasan Hüseyin de zaten Sivas-Gürün'de böyle bir kerpiç damda dünyaya gelmişti. Onun doğup büyüdüğü bu babaevi, şimdilerde restore edilerek "Şairler Evi" olarak hizmet vermeye hazırlanıyor. Ailesinin ve dostlarının da katkısıyla, şairin hatırasını yaşatmak amacıyla toparlanacak eşyaları burada ziyaretçilerin görüşüne sunulacak. Çevre düzenlemesinin de yapılacağı ev, kültürel başka çalışmalara da ev sahipliği yapabilecek duruma getirilecek. Böylece aynı mekanda küçük konserler, küçük gösteriler ve toplantılar da mümkün olabilecek.

Bakımsız durumdaki evin kamulaştırma işlemleri tamamlandı. Onarım ve çevre düzenlemesi ise devam ediyor. Şairler Evi'nin 2010 yılı başında hizmete hazır hale getirilmesi bekleniyor.

Şüphesiz bu çalışma, sanat ve sanatçıya karşı hem bir özür hem de bir duyarlılık anlamına geliyor. Zamanında yazdıklarından ötürü hapislere atılan, mesleğinden uzaklaştırılan, yoksulluğa ve yoksunluğa mahkum edilen bir şairin; şimdi aynı yazdıklarından ötürü bu şekilde onure edilmesi, en başta zihinlerde bir restorasyon anlamına geliyor.

Bu maddi ve manevi restorasyonda Kültür Bakanı Ertuğrul Günay ile birlikte CEKÜL Vakfı Başkanı Prof. Dr. Metin Sözen'in gayretleri belirleyici oldu.

Böyle anlamlı pekçok projeye katkıda bulunan CEKÜL, Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma Vakfı'nın Kahramanmaraş temsilciliğini de Mimar Abdullah Özdemir yürütmektedir.

«pir sultan ölür dirilir»

bak şu bebelerin güzelliğine
kaşı destan
gözü destan
elleri kan içinde

kör olasın demiyorum
kör olma da
gör beni

damda birlikte yatmışız
öküzü hoşça tutmuşuz
koyun değil şu dağlarda
san kendimizi gütmüşüz
hor baktık mı karıncaya
kırdık mı kanadını serçenin
vurduk mu karacanın yavrusunu
ya nasıl kıyarız insana

sen olmasan öldürmek ne
çürümek ne zindanlarda
özlem ne ayrılık ne
yokluk ne yoksulluk ne
ilenmek ne dilenmek ne
işsiz güçsüz dolanmak ne
gün gün ile barışmalı
kardeş kardeş duruşmalı
koklaşmalı söyleşmeli
korka korka yaşamak ne

kahrolasın demiyorum
kahrolma da
gör beni

kanadık toprak olduk
çekildik bayrak olduk
döküldük yaprak olduk
geldik bugüne

ekmeği bol eyledik
acıyı bal eyledik
sıratı yol eyledik
geldik bugüne

ekilir ekin geliriz
ezilir un geliriz
bir gider bin geliriz
beni vurmak kurtuluş mu

kör olsanı demiyorum
kör olma da
gör beni

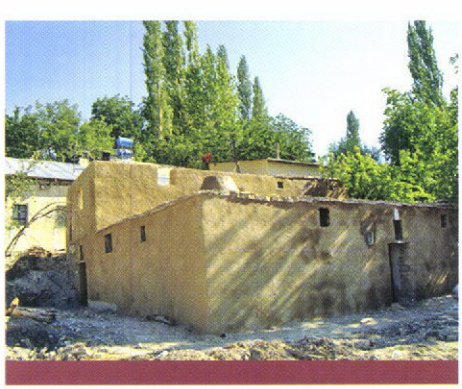

www.arsivkurdi.org

Durchs Wilde Kurdistan

Durchs Wilde Kindistan

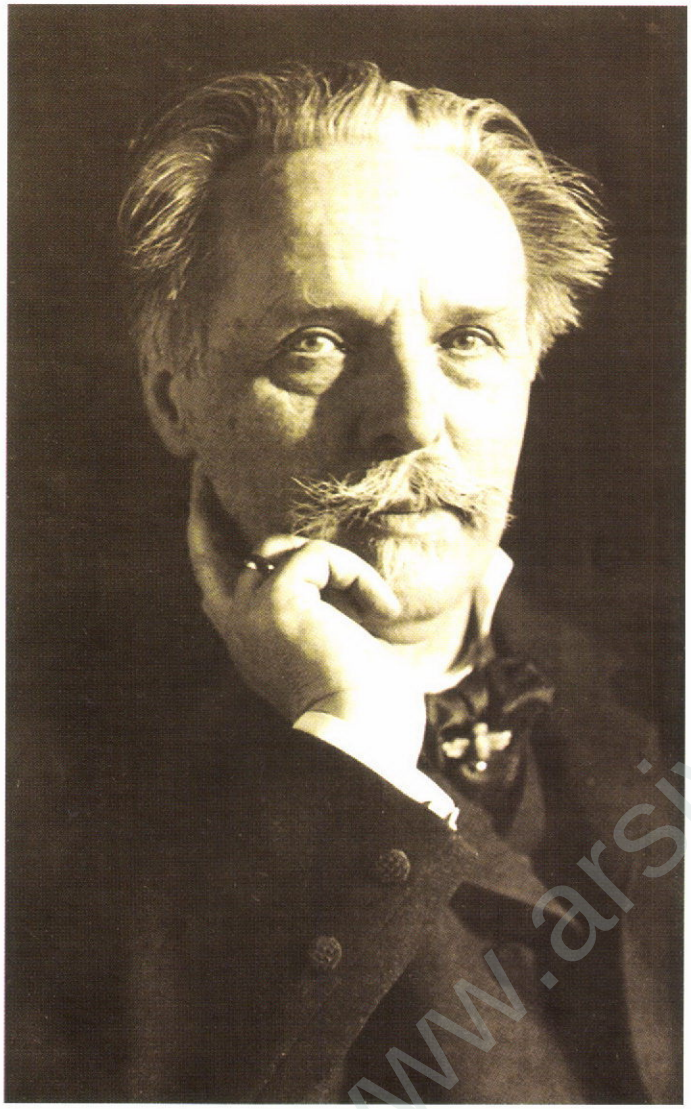

Karl May ünlü bir alman yazarı. Bir dönemin en çok okunan yazarlarından. Özellikle gerilim yüklü gezi ve macera romanları, onlarca yıl okuyucunun yakın ilgisini çekmiştir.

Batılı okuyucu bu kitaplarla başka ülkeleri ve başka kültürleri tanıma fırsatı da bulmuştur.

Batı için bir bilinmez olan Ortadoğu kaynaklı eserler de yazara büyük bir şöhret kazandırmıştır. Sekiz kitaptan oluşan Ortadoğu serisinin en bilinenlerinden birisi de Durchs wilde Kurdistan adını taşımaktadır. Türkçe'ye *Vahşi Kürdistan'ın İçinden* olarak çevrilebilecek eser, geçen yüzyılda daha Atatürk'ün doğduğu yılda, 1881'de yayımlanmıştır.

Aynı eser daha sonra filme de konu olmuş ve 1965 yılında bir Alman-İspanyol ortak yapımı olarak sinemaya kazandırılmıştır. Böylece eser dah da popüler hale gelmiştir.

***

Almanya'nın önde gelen sinema oyuncularından biri olan **Hans-Werner Meyer**, geçen ay yayımladığı kitaba Karl May'ın bu eserini çağrıştıran bir isim verdi: Durchs wilde Kindistan. Yani, *Çocuk Ülkesinin İçinden*.

Kitabında babalık hikayesini anlatan sanatçı, Karl May'a gönderme yaparak, baba olmanın da, iniş ve çıkışları olan bir macera; korkuların ve yeni heyecanların atbaşı gittiği bir yürüyüş olduğunu ima ediyor.

Hans-Werner Meyer çok yönlü bir insan. Hamburg doğumlu sanatçı, Hannover'de tiyatro ve sinema okumuş. Şimdi ise Berlin'de yaşıyor. Sinema oyunculuğunun yanında aynı zamanda iyi bir şarkıcı sayılıyor. Gitar ve keman çalıyor.

Ama o manşetlere çıkmayı sevmiyor. Magazine konu olmak hoşuna gitmiyor. Kendi evinin huzurunu, şöhretin tozpembe dünyasına tercih ediyor. Mutluluğu kendi evinde ve aile ortamında arıyor.

Hal böyle olunca, babalık sırası geldiğinde bütün işlerini bir tarafa bırakıyor. Bütün projelerini askıya alıyor. Kendisini tamamen oğluna ve onun büyütülmesine veriyor.

Hans-Werner Meyer işte bu kitapta, kendi babalığının hikayesini ve deneylerini anlatıyor. Oğluna bakmak için, bir süre mesleğine ara veriyor. Altını temizlemekten mama vermeye, banyo yaptırmaktan uykuya yatırmaya kadar bütün bakımını üstleniyor. Doğal olarak bir kısım tatsız işlerden baba olmanın o erişilmez keyfine kadar herşeyi birarada yaşıyor. Çocuğu ile kurduğu günlük anlık ilişkinin inanılmaz mutluluşunu yaşıyor. Çocuğuna hem anne hem de baba oluyor.

Zaten kitapta en sık karşılaştığınız kavramların başında mutlu olmak geliyor. Onu zorluk, çaresizlik ve macera gibi kavramlar izliyor.

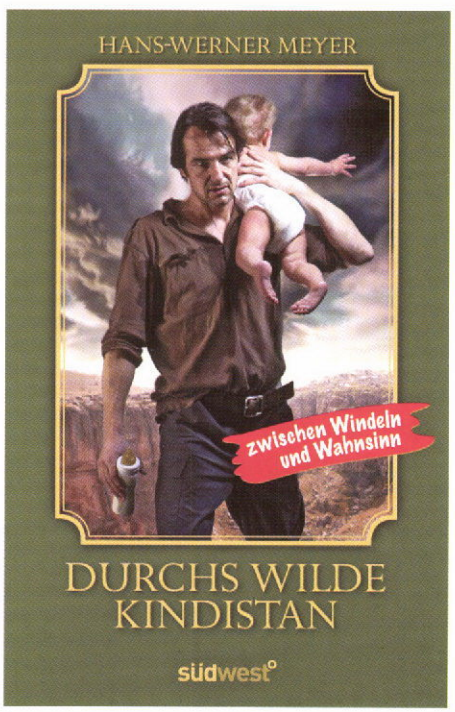

***

Hans-Werner Meyer enteresan bir kitap yazmış. Tabii onun yaptığını herkes yapabilir mi? Yaparsa da aynı mutluluğu tadabilir mi? Buna okuyucu karar verecek. Ama her halükarda ilginç bir deneyim ve ilginç bir kitap.

www.arsivkurdi.org

Canlar Tiyatrosu:

Yangın Yeri Maraş

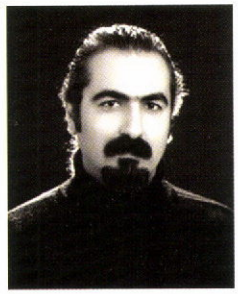

Canlar Tiyatrosu, geçtiğimiz yaz, Avrupa turnesindeydi. Geniş bir kadro ile 52 gün süren uzun ve yorucu bir turne ile Avrupa'nın pek çok yerinde sahneye çıktılar. Sadece sahneye çıkmakla kalmadılar, hemen hemen her defasında kalabalık bir izleyici kitlesi ile yakın tarihimiz üzerine canlı tartışmalar yürüttüler. Seyirci ile canlı diyaloglar kurdular. Simurg oyununu büyük bir merak ve ilgi ile biz de izledik. Oyunun yazarı **Serdar Doğan** ile yaptığımız röportajı, ilk sayımıza yetişmediği için bu sayıda yayınlıyoruz.

Canlar Tiyatrosunun oyun yazarısınız. Özellikle iki oyununuz Tiyatronun sınırlarını aşıyor: "Simurg" ve "Yangın Yeri Maraş." Yakın tarihimizde birer kilometre taşı olan Sivas ve Maraş katliamlarını sahneliyorsunuz. Ve siz bu oyunları masa başında yazmadınız. Madımak Katliamını bire bir yaşadınız. Katliamdan nasıl kurtuldunuz? Önce sizden kısaca onu dinleyebilir miyiz?

Biz, bir şeylerin değiştirilmesinin mümkün olduğunu; buna da acılarımızdan başlayacağımızı söyleyerek yola çıkan bir ekibiz. Katliamdan kurtulduğumu söyleyebilmek güç. 16 yıldır o cehennemden çıkmış ve yaşıyor olmanın sıkıntısını yaşayan biriyim. Yaşıyor olmam da tamamen bir tesadüf. 2 Temmuz akşamı, öldü diye açıklanan ve televizyonlarda isimleri alt yazılı olarak geçen ilk insanlardan biriyim. Ailem, Kardeşim Serkan Doğan ile benim cenazemi almak üzere, Ankara'dan iki tabut ile yola çıkmışlar. Sabah sokağa çıkma yasağı olan (2 Temmuz günü önlem almayanlar, gece katiller rahat kaçsın diye bir gün sonra sokağa çıkma yasağı kararı almışlar) Sivas'a varmışlar. Kimlik tespiti ve her türlü engellemeye karşın şehre girebilmişler. Var olan tüm hastaneleri gezdikten sonra cenazelerimizin olduğu yere ulaşabilmişler. Babamı; oğullarının cesetlerini teşhis etmesi ve teslim alması için morga almak istemişler. 19 ve 21 yaşında iki evladını yitirmiş her babanın yapabileceği gibi, morga girememiş, yıkılmış olduğu yere... Dayım, bir doktor eşliğinde mecburen içeri girmiş. Kardeşimle beni teşhis ettikten sonra, doktor teslim etmek için bize yönelmiş ve işine olan saygısından, son bir nabız kontrolüyle teslim ederken, benim nabzımın çok zayıf da olsa attığını söylemiş. Elektriklerin kesik olması yüzünden çalışmayan morgun soğutucusu da, hayatta kalmamı sağlamış. Yaklaşık 18 gün sonra Ankara Gülhane Hastanesinde gözlerimi açtım. Aylarca süren yanık ve nöroloji tedavisiyle, özellikle bölüm başkanı Naki Selmanpakoğlu'nun özel ilgi ve yoğun mesaisiyle hayatta kaldım. Kardeşini, kardeşi gibi yakın dostlarını, ustalarını kaybetmiş biri olarak, yaşıyor olmak hiç de kolay değil...

Sadece sizin açınızdan değil, seyirci açısından da zor oyunlar sahneliyorsunuz. Canlar Tiyatrosunun bir misyonu olmalı. Nedir bu misyon? Seyirciye ne vermek istiyorsunuz?

Biz, Canlar Tiyatrosu olarak gişesi değil, kaygısı bol işler yapmak istiyoruz. Özellikle Türkiye'de bu tür belgesel-politik tiyatro yapmanın koşulları çok yok. Egemen güçler ve onlara bağlı salonlar, bu oyunları sergilememize engel teşkil ediyor. Bizler, geçmişimizle yüzleşmeden, geleceğimizi kuramayacağımızı; yaşadığımız her acının bizden sonrasına umut ve ışık olmasına çaba harcayan, dik durmak isteyen bir ekibiz.

Politik-Belgesel anlatımlarla özelde kendi kitlemize, genelde ben insanım diyen herkese acılarımızı anlatmaya devam edeceğiz. 2006 yılından beri Madımak ağrısını anlatırken; üzerinden 31 yıl geçen ve hiçbir şey yapılmamış olan Maraş Katliamının karanlıkta kalan sorularına ışık tutmaya çalışıyoruz. Yüreğinde, bilincinde bu acılarla meşgul olan tüm dostları yeniden tanık olmaya davet ediyoruz.

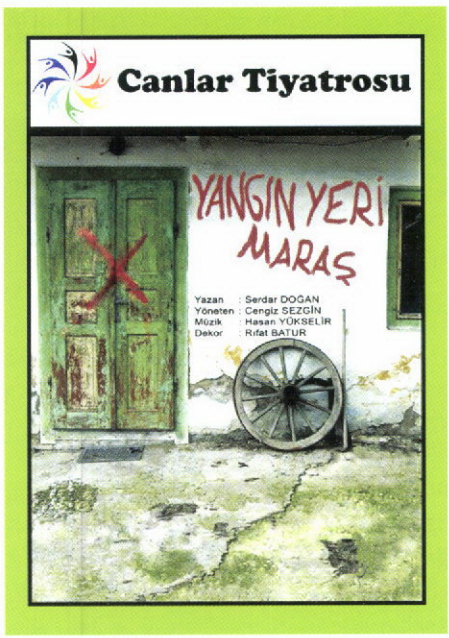

www.arsivakurdi.org

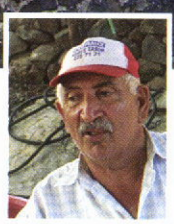

Bir Geleneğin Son Temsilcisi

MISTKE TORUN

Yıl 1949. Tam 60 yıl önce. Yer Engizek dağları.

Tabiat henüz bugünkü gibi yaralı değil. Rengarenk otlar çiçekler, ipek bir halı gibi toprağı örtüyorlar. Kokular birbirine karışıyor. İnsanı deli eden sarhoş eden kokular. Her taraftan hayat ve tazelik fışkırıyor.

Rüzgar bir mutluluk kavalı gibi ötüyor. Çan sesleri bıçkın dağlara ninni söylüyor. Yıldızlar kapı komşunuz. Ay alımlı bir kız gibi başınızda duruyor. Ay gibi kızlar delikanlı yüreklere dağdan kopan bir çığ gibi düşüyorlar.

Aşk kelimesi henüz tılsımını yitirmiş değil. Sevmeler bugünkü gibi televolelik değil. Sevda en pespaye magazinlere konu olmuyor. Okuma yazma bilen yok. Aşklar rüzgarlara yazılıyor. Ve rüzgarlara yazılı aşklar, dağı taşı dolaşıp kurdun kuşun rızasını alarak tevatür destanlara dönüşüyor.

İnsan dediğiniz henüz yalanla tanışmış değil. Henüz çıkarla kirlenmiş değil.

Zaman bugünkü gibi dakikalarla saatlerle ölçülmüyor. Gün dediğiniz henüz yirmi dört saate hapsolmamış. Gece sizin, gündüz sizin. Dağlar sizin, ova sizin. Yer sizin, gök sizin. Yiğitlik sizin, aşk sizin.

Omuzunuzda ağır keçeler taşısanız da, kantar topu üstünüze çökmüyor. Hayat duru ve dingin bir ırmak gibi akıyor. Telaş yok stres yok. Tek sorun yoksulluk. Bir de hani şairin "ölüm bu /fukara ölümü / geldim geliyorum demez" dediği gibi ansızın kapıyı çalan ölümler. O da zaten kader. Kadere karşı gelinmez.

Ve o zaman ait, tılsımlı başka bir sözcük daha var: Dol. Yani davul. Yani düğün. Gençlik hayallerini okşayan o tarifsiz aşk senfonisi. O görkemli zirve. O göklere çıkaran yürek buluşması.

***

İşte bu havada, duru-dingin bir Engizek sabahında, birdenbire top gibi yükselen bir davul sesi bütün dağlara yayılıyor.

Davul bu!

Bu dağın bu çiçeğin bu kokunun ortasında davul çalar da durmak olur mu?

Duyan geliyor. Duyan koşuyor.

Türkü yok Kürdü yok.

Fakiri yok zengini yok!

Yaşlısı yok genci yok.

Kimisi üzüm getiriyor, kimisi alıç.

Kimisi ceviz getiriyor kimisi dut.

Atlarla habire eşya taşınıyor.

Koçlar kesiliyor. Ateşler yakılıyor.

www.arsivakurdi.org

Dumanlar tütüyor kazanlar kaynıyor.

Yemekler pişiyor sofralar kuruluyor.

Sofralara yüzlerce kişi oturuyor, yüzlercesi kalkıyor.

Bir protokol yok. Davet edilenler edilmeyenler diye bir kavram yok. Allahın dağında Allahın kulları eğleniyor.

Oyunlar oynanıyor, halaylar çekiliyor.

Ve yedi gün yedi gece böyle devam ediyor. Tam bir festival. Tam bir şenlik. Tam bir şölen.

Açlar doyuyor, yoksullar bayram ediyor

***

İşte Torun Mustafa'nın sünnet düğünü böyle oluyor, böyle anlatılıyor.

Çünkü o, çocuklarının hiç unutulmayacak bir eğlence ile sünnet olmalarını istiyor. Ve böylece Torun Mustafa'nın sün- net düğünü, Engizek dağlarının görüp göreceği en görkemli festival, en büyük halk şöleni oluyor.

O gün bugündür taze bir destan gibi dillerde dolaşmaya devam ediyor.

Rüzgar Dolu Bir Konak

Torun'un sünnet düğünü, zaman olarak Türkiye'de yeni bir dönemin başlangıcına tekabül ediyor. Biçimde de olsa önce çok partili sisteme geçiliyor, arkasından da Menderes ve arkadaşlarının kurduğu Demokrat Parti, büyük bir çoğunlukla iktidara geliyor.

O sırada hem içerde hem de dışarda demokrasi rüzgarları esmektedir. İçerde tek parti iktidarı sona ermiştir. Dışarda da Hitler ve Mussolini tarih sahnesinden silinmiş, başını ABD'nin çektiği yeni bir Batı İttifakı kurulmuştur.

Demokrat Parti iktidarı, bu rüzgarları da arkasına alarak, köklü ekonomik dönüşümlere girişiyor. Özellikle tarıma ve hayvancılığa dayalı kapalı ekonomi kabuğunu kırarak pazara yöneliyor. Kendi kendine yeten aile ekonomilerinden hızla pazar ekonomisine geçilmektedir. Artık üretim sadece aile ekonomisi için değil, aynı zamanda pazarda satmak için yapılmaya başlıyor.

Bu da doğal olarak şehirlerin önem kazanması sürecidir. Ve köyden şehire göç başlıyor.

Pazarın sundugu bu para ve satınalma gücü, yavaş yavaş dağların zengin ve mağrur insanlarını da zorlamaya başlıyor.

Bunlar arasında doğal olarak Torun da vardır. Dağların ve hayvancılığın hızla değer kaybettiğini o da görmektedir. Ekonominin kalbi toprakta, tarımda, şehirde ve pazarda atmaktadır. Gelecek için bilhassa şehire yakın olmak gerekmektedir. Başta eğitim ve sağlık olmak üzere, yeni düzenin nimetlerinden yararlanmak, ancak bu şekilde mümkün olacaktır.

O görkemli sünnet düğününden yaklaşık 10 yıl kadar sonra, bu göç kervanına o da katılıyor. Ovaya gelerek bugünkü Terolar köyüne yerleşiyor. Tabii onu başta akrabaları olmak üzere yakın çevresi izliyor.

Burada 1962 yılında bir konak inşa ediyor. Bütün ovada her taraftan kendini belli eden bir konak. Ancak bu hızlı dönüşüm ve altüst oluş, dağların engin maviliklerine alışmış asi yürekli Torunu yormuş olmalı ki, bir abide gibi diktiği o konakta ancak beş yıl yaşayabiliyor. 1967 yılında hayata veda ediyor.

Bir tarihin, bir dönemin, bir toplumsal sürecin bütün izlerini içinde taşıyan o konak da, zamana ayak uydurarak sıradan bir köy evine dönüşüyor.

Ve bize de sadece o konağın duvarlarını fotoğraflamak kalıyor.

Küçük Bir Yerel Yönetim Örneği

ÇİĞLİ KÖYÜ

Çiğli Köyü, özelikleri olan bir köy. Herşeyden önce güzel bir köy. Önündeki geniş ova ve arkasındaki büyük çam ormanı, köye oldukça elverişli bir konum ve pozisyon sağlıyor.

Dağa ve ormana bu kadar yakın olmak, doğal olarak önemli ayrıcalıkları da beraberinde getiriyor. Orman serinlik demek, temiz hava demek. Su kaynaklarına yakın olmak demek. Özellikle yazın köye gittiğiniz zaman kendinizi bir tatil beldesinde hissediyorsunuz. Bu nedenle olsa gerek, bilhassa yurtdışından gelenler, büyük paralar harcayarak modern evler inşa ediyorlar.

Ayrıca şehire yakın bir köy. Köyden Maraş şehir merkezine 15 dakikada varıyorsunuz.

Bu yakınlığın köyün gelişimine tabii ki büyük bir katkısı var. Bu kadar yakın olunca şehir hayatı ile daha erken tanışıyorsunuz. Şehire yerleşmeyi, daha modern bir hayat yaşamayı, herkesten önce kafanıza koyuyorsunuz. Şehirle ilişki daha erken başlıyor.

Bundan olsa gerek, mesela dışardan Maraş'a giderek ilk lokanta açan bu köyden. İlk manifaturacı bu köyden. Belki de ilk bakkallar bu köyden.

Köyde ilkokul 1956 yılında açılıyor. Köy hayatında devrim denecek kadar etkili olan bu büyük atılımla, köy kendi kabuğunu kırmaya başlıyor. Arkasından şehire göç başlıyor. İlkokul okumak gibi büyük bir şans yakalamış olan köy çocukları için, ortaokul ve arkasından lise imkanı doğuyor.

Bugün Çiğli Köyü'nün okuyanı çok bir köy olarak anılmasında bu imkanların ve bu imkanları kullanabilmiş olmasının rolü var. Doğal olarak, eğitim insanlara yeni nitelikler kazandırıyor, onlar da topluma yeni nitelikler veriyorlar. Çünkü her insanın kazandığı yeni nitelikler, edindiği yeni deneyimler, pozitif bir birikim olarak köye yeniden dönüyor. Köyü değiştirip dönüştürüyor. Köye yeni dinamikler kazandırıyor.

Dışarıya açılmanın ve özellikle de Avrupa'ya göçün etkisiyle, köyün ekonomik ve sosyal yapısında köklü dönüşümler gerçekleşiyor. Bildiğimiz klasik köy yapısı ve köy hayatı, yerini hızla modern standartlara bırakıyor.

Köyde temel altyapı sorunlarının önemli bir bölümünde ciddi ilerlemeler kaydedilmiş. Su ve elektrik sorunu yok. Kanalizasyon sorunu halledilmiş.

Köyde henüz halledilememiş iki temel sorun var: Yolların düzenlenmesi ve yeni yerleşim yerleri için imar alanları. Bu sorunları çözmek için de İl Özel Idaresi ile birlikte yoğun bir çaba sarfediliyor.

Köyün ayırt edici özelliklerinden biri de bir okul merkezi durumuna gelmiş olması. Köydeki okulda 11 köyden gelen öğrenciler öğrenim görüyorlar. Başta Muhtar olmak üzere bütün köylüler bundan haklı olarak gurur duyuyorlar. Okula ve okulun gelişimine özel bir itina gösteriyorlar.

KATILIMCI DEMOKRASİ

Köye iliskin en önemli gözlemlerimizden biri de, köyün katılımcı bir demokrasi ile yönetiliyor olması. Köyü tek başına muhtar yönetmiyor. Deneyimli bir ekibi var. Azalar hem köyün sorunları ile ilgili insanlar, hem de toplumda ağırlığı olan insanlar. Ayrıca köyle ilgili karar süreçlerine sadece azalar değil, ilgili olan herkes katılabiliyor. Buna özellikle çaba sarfediliyor.

Temel kararlar geniş tartışmalardan ve karşılıklı ikna çabalarından sonra alınıyor. Bunun için toplantılar düzenleniyor. Bu yöntem doğal olarak yönetimi de şeffaf hale getiriyor. Gerek hesaplarda gerek kararlarda gizli kapalı bir husus kalmıyor.

Herhalde bunun bir sonucu olarak, Muhtarın arkasında ciddi bir toplumsal destek var. Üstelik bu destek alışık olduğumuz gibi akrabalık ilişkileri üzerinden yürümüyor. Büyük çoğunluk akrabalık ilişkilerine göre değil, hizmet kabiliyetine bakarak oy veriyor.

Muhtar Aziz Ünlüdağ, pek çok köyde oldugu gibi, öyle köklü yahut zengin bir aileden gelmiyor. Akrabalık ilişkisi bakımından da çoğunluk sağlayacak bir gücü

www.arsivakurdi.org

yok. Ama buna rağmen ikinci defa Muhtarlığı kazanmış olması, onun hizmet yeteneğine, çalışkanlığına ve dürüstlüğüne bağlanıyor.

Hiç şüphesiz, köylünün çoğunlukla akrabalık ilişkilerine göre değil de, hizmet beklentilerine göre oy vermesi, bir gelişme ve olgunlaşma işaretidir. Geleneksel yapıların değiştiğini ve yeni değerlerin topluma malolduğunu göstermektedir.

ÇEVRE SORUNU ÖNCELİKLE ÇÖP SORUNUDUR

Çiğli Köyü Muhtarlığı, köy ortamında lüks denebilecek, ama fevkalade bilinçli, güzel ve örnek bir proje yürütüyor. Her evin önünde bir çöp bidonu var. Çöpler rastgele sağa sola atılmıyor. Organik çöpler zaten toprağa bırakılıyor. Böylece hem çöp azaltılmış oluyor hem de doğal gübre olarak kullanılmış oluyor. Gerisi bidonlara konuyor. Muhtarlık her hafta iki defa bu bidonları bizzat evlerin önünden alarak, özel olarak yapılmış çöp sahasına götürüyor. Ayrıca burada aldığı önlemlerle, çöplerin dağılmasını, naylon parçalarının havada uçuşmasını önlüyor. Kağıt gibi kimi çöpleri yeniden değerlendirmek isteyenler de belirlenmiş kural ve ölçüler çerçevesinde hareket ediyorlar.

Hiç şüphesiz bu çöp projesi, çevreye ve insan sağlığına hizmeti yanında, köyün bilinç düzeyini de ortaya koyan önemli bir gösterge. Başta Muhtar Aziz Ünlüdağ olmak üzere bütün azaları ve bu işe emek verenleri kutlamak gerekiyor.

Kısacası, Çiğli Köyü küçük bir belediye gibi yönetiliyor. Bu hususta epeyce yol almışlar, bir hayli deneyim sahibi olmuşlar. Köy yarın birgün bir şekilde belediye olsa, hiç acemilik çekmeyecekler.

Çiğli Köyü, hem altyapı hem yönetici kadrolar ve hem de deneyim ve birikim bakımından belediye olmaya hazır.

Hizmet Ekolünün Babası
HASAN DİKEÇ

Çiğli Köyünde muhtarlıktan söz edip de bir ismi anmadan geçmek, haksızlık olur: Hasan Dikeç. 50'li yılların iz bırakan muhtarı.

Hasan Dikeç okuma yazmayı askerlikte öğrenmiş, bunu kendi çabasıyla derinleştirmiş azimli bir köy aydınıdır.

Tabii o dönemde aydın olmak çok farklı bir statüdür. Bugünün koşullarında profesörler dahi bu konumda değildir. Bir kere çok az insan okuma yazma biliyor. Okuma yazmayı bir tarafa bırakın, doğru dürüst Türkçe bilen yok. Askerden gelen mektupları ancak birkaç kişi okuyabiliyor. Her okuyan ise mektup yazamıyor.

Muhtar olmak demek, o şartlarda basit bir yönetici olmak değil, toplumun öncüsü olmak demek. Bunun için okuma yazmayı iyi bilmek gerekiyor. Bu yetmez, Türkçe'yi iyi bilmek gerekiyor. Bu yetmez, mevzuatı ve yasaları iyi bilmek gerekiyor.

Bütün bu özellikler onda fazlasıyla var. Bunların yanında başkasında olmayan bir özelliği daha var: Hasan Dikeç idealist bir insandır. Vizyonu olan bir insandır. Köyü değiştirmek istemektedir. Köye belirlenmiş tasarlanmış bir düzen getirmek istemektedir.

Ve önemli bir avantajı da vardır. Kendisi Demokrat Partilidir ve Demokrat Parti iktidardadır. Memlekette değişim rüzgarları esmektedir.

Hasan Dikec köye ilkokul getirmeyi gündeminin başına alır. Bu onun en büyük rüyasıdır. Çünkü bilir ki, en büyük değişim okulla olur. En büyük atılım okulla olur. Köy hayatında en büyük devrim okulla olur.

Ve 1956 yılında bu dev adımı gerçekleştirir. Bir köy evinde okul açılır. Bu defa köyde ciddi bir tartışma başlar: Hiç olacak iş mi? Kızlar okula gider mi? Nerde görülmüş böyle birşey?

Bütün gücünü ortaya koyar: Hayır! Kızlar da okula gidecektir. Bu bir aydınlanma hareketidir. Hiçkimse bunun dışında kalamaz.

Köye bir öğretmen gelir. Geliş o geliş. Köy baştan sona değişir. Köyde hayat değişir. İnsanların yüzü değişir. Ve öğretmenin adı hafızalara kazınır: Hayati Altıntaş

Yanık yüzlü köy çocuklarını ilkokula, daha sonra ortaokula liseye, daha sonra üniversiteye ve nihayet doktorluğa, öğretmenliğe, çeşit çeşit mesleklere taşıyan yol böyle açılır.

Bugün artık çoğu nene olmuş o ilk okulun ilk kız öğrencileri, her yazı okuduklarında Hasan Dıkeçe dua etmektedirler.

O sıralardan geçerek meslek edinmiş, yeni dünyalara yelken açmış her insanın da ona bir mihnet borcu var.

www.arsivcuma.org

Ev Kadınlığından İş Kadınlığına

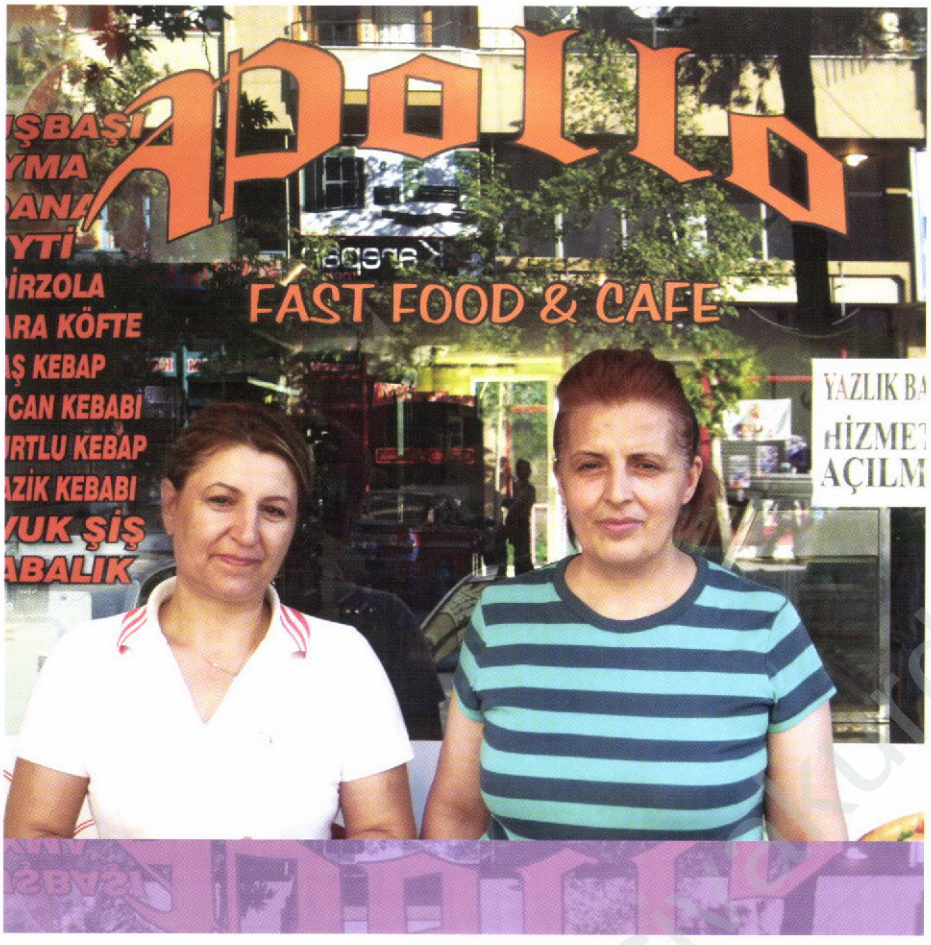

Elif ve Fatma. İki genç kadın. İki ev kadını. Elif Çiğli Köyünden, Fatma Urumoğlu Köyünden.

Önce komşu oldular. Birbirlerine sıkça gelip gittiler. Her ikisi de çocuk okutuyorlardı. Her ikisi de çocuklarının iyi yetiştirilmesine özel bir itina ile sarılıyorlardı. Bir eksikleri kalsın istemiyorlardı.

Ana yüreği işte. En çok da çocuklar yesin diye çeşit çeşit yemekler yapıyorlardı. Bunun için bütün hünerlerini ortaya koyuyorlardı. Bundan keyif alıyorlardı. Dolmalar, sarmalar, kömbeler, içli köfteler, mantılar... Ev yemeği olarak aklınıza ne geliyorsa.

Ve çok iyi anlaşıyorlardı. Birisinin eksiğini diğeri tamamlıyordu. Her ikisi de artık birer yemek ustası, mutfak uzmanı olmuşlardı. Bunu, her gelen misafir de teyit ediyordu.

Giderek çocuklar da büyüyordu. Büyüdükçe kendi işlerini de kendileri yapıyorlardı. Derken yüksek sesle düşünmeye başladılar: Yahu şu Maraş'ta dünya kadar lokanta var. Dünya kadar kebabçı var. Ama bildiğimiz klasik ev yemeklerini yapan hiçkimse yok. Biz böyle birşey yapsak nasıl olur?

Onlara heyecan veren bu soruyu günlerce ölçüp biçtiler. Olur mu olmaz mı diye tartışıp durdular. Sağa sola sordular. Aleyhte konuşan yoktu. Herkes onların maharetini biliyordu. Bunun da bir piyasası olmalıydı. Ev yemeklerini tercih edecek çok insan vardı.

Olur mu olur!

Heyecanlıydılar. Ev kadını olmaktan çıkıp iş kadını olacaklardı. Tabii endişeleri de yok değildi. Ama kendilerine, en başta da yemeklerine güveniyorlardı.

Yine de dikkatli olmakta fayda vardı. Hemen büyük yatırımlara girişmeye, büyük rizikolar üstlenmeye gerek yoktu. Önce küçük bir adım atılmalıydı. Piyasaya girdikten, tecrübe ve birikim edindikten sonra daha büyük adımlar atabilirlerdi. Çünkü mesele sadece iyi yemek yapmakla bitmiyordu. İş yapmak demek, dörtbaşı mamur bir organizasyon demekti. Tek bir eksik yahut tek bir yanlış, bazen bütün doğruları silip süpürebiliyordu. Hem kredi de alacak durumları yoktu. Kişisel birikimleriyle yola çıkacaklardı.

İşe, bir kenar sokakta küçük bir yerle başladılar. Başladılar ama canla başla sarıldılar. Büyük bir gayret gösterdiler.

İlk adımlar başarılıydı. Kısa sürede tanınır hale geldiler. İşlerini iyi yapıyorlardı. Herşeyden önce ciddi yapıyorlardı. O kadın titizliğini, o kadın duyarlılığını, o samimiyeti işlerine de yansıtıyorlardı. Böylece müşterinin güvenini kazanıyorlardı. Bu da doğal olarak kasaya yansıyordu. Emeklerinin karşılığını almak da tabii ki onları motive ediyor, yorgunluklarını unutturuyor, onlara heyecan ve enerji veriyordu.

İş tutmuştu. Artık ana caddelere ve daha büyük yerlere taşınabilirlerdi. Ve öyle de yaptılar. İlk fırsatta Hükümet Binasının koltuğuna geldiler.

Şimdi burada sunumlarını daha da zenginleştirmiş olarak müşterilerine hizmet veriyorlar. Hem klasik lokanta yemekleri veriyorlar hem de her gün bir çeşit ev yemeği sunuyorlar.

Haftada sadece birgün dinlenebiliyorlar. Pazar günü. O güne de bütün ev işlerini sığdırmak zorunda kalıyorlar. Dolayısıyla çok çalışıyorlar, çok yoruluyorlar. Ama çok mutlular. Çünkü üretici olmanın, birşeyler yapmanın, emek ve yaratıcılıklarıyla para kazanmanın hazzını yaşıyorlar.

Girişimcilik bu olsa gerek.

www.asmakadin.org

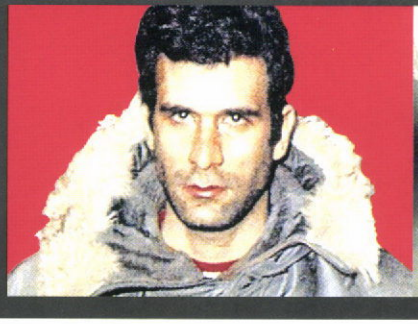

Deniz Gezmiş

Halil Çelimli, Yusuf Aslan, İrfan Uçar, Taylan Özgür (1969 Ocak)

Ulaş Bardakçı, Ali Meral, Yusuf aslan, Taylan Özgür, Halil Çelimli (1969)

"Cenaze için avukatlarıma gerekli talimatı verdim. Ayrıca savcıya da bildireceğim. Ankara'da 1969'da ölen arkadaşım Taylan Özgür'ün yanına gömülmek istiyorum. Onun için cenazemi İstanbul'a götürmeye kalkma."

Deniz Gezmiş, idamından çok kısa süre önce, babasına yazdığı son mektubunda bunları söylüyordu. Taylan Özgür onun en yakın arkadaşıydı. Hayatları pek çok noktada ziyadesiyle kesişmişti. Kısa hayatında hep yanında olduğu gibi, ölümünde de onunla yanyana olmak istemişti.

23 Eylül 1969 tarihinde kendisi polis tarafından yakalanmış ve Taylan Özgür de arkadan vurularak öldürülmüştü.

68 kuşağının simge ismi Taylan Özgür'ü, yakın bir arkadaşı ile, aynı dönemin önde gelen isimlerinden biri olan ***Halil Çelimli*** *ile konuştuk:*

68 Gençliğinin Efsaneleşmiş Bir İsmi

TAYLAN ÖZGÜR

Fotoğraflar Halil Çelimli'nin arşivinden alınmıştır.

Halil Çelimli, Taylan Özgür, İbrahim Seven, Yusuf Aslan

Sayın Çelimli, Taylan Özgür için bir afiş yayınlandı. Bu afiş 40 yıl önceki bir fotoğraf zemin alınarak hazırlanmış. Bu fotoğrafta siz de varsınız. Amasya'nın Belevi köyünde çekilmiş. Köye ne zaman, ne için gittiniz? Kimlerle gittiniz? Ne kadar kaldınız? Orada ne yaptınız?

Belevi Köyüne gezi amacı ile gitmediğimizi öncelikle söylemek isterim. 6 Ocak 1969 Pazartesi günü, Amerikan Büyükelçisi Robert Komer, makam arabasıyla dönemin ODTÜ Rektörü Kemal Kurdaş'la görüşmeye gelmişti. Tabii burada Robert Komer'in kim olduğunu biraz anlatmak gerekir. O Türkiye'ye gelmeden önce Vietnam'da "pasifikasyon" lideri olarak görev yapmıştı. Amerikan işgaline karşı savaşan binlerce Vietnamlı yurtsever devrimcinin ölümünden sorumlu tutuluyordu. Bu nedenle Vietnam Kasabı olarak anılıyordu. O dönemin en önemli CIA şefleri arasında sayılıyordu.

İşte 6 Ocak 1969 Pazartesi günü öğle saatlerinde, onlar görüşme halindeyken, rektörlüğün önünde Komer'in makam arabasını ateşe verdik. 40 yıl önce Komer Olayı olarak tarihe geçen bu eylem, 68 Hareketinin en önemli anti-emperyalist eylemlerinden biridir. Genç-liğimizin o dönemde Vietnam halkı ile sıcak dayanışmasını gösteren enternasyonalist bir eylemdir. Zaten bu ve bundan sonra gelişen direnişler sonucu, Komer ülkemizi terk etmek zorunda kalmıştır.

Şimdi arabanın yakıldığı 6 Ocak 1969 pazartesi gününe yeniden dönelim. Tabii bu eylem sonucunda biz aranır duruma düştük. Bir kısmımız, ertesi gün 7 Ocak Salı sabahı arkadaşımız Hasan Aksoy'un arabası ile Amasya istikametine yola çıktık. Burada bir parantez açayım: O dönemde Amasya dahil pek çok yöre ile bağlantılarımız vardı. ODTÜ Sosyalist Fikir Klübü olarak 1966 yılından itibaren köy çalışmalarına başlamıştık. O tarihten itibaren bir ayağımız hep Anadolu toprağındaydı. Amasya'ya vardığımızda TİP ve TÖS yöneticileri bizi çok sıcak karşıladılar. O zaman TİP İl Başkanı Şerafettin Atalay'dı. Yine "TiP'in meşhur gavur imamı" olarak bilinen Naci Eren vardı. Adlarını saygı ile anıyorum. Naci Eren bizi önce Taşova'ya, ardından da Belevi Köyüne götürdü. Belevi Köyünde on gün kadar kaldık. Köylüler bizi bağrına bastılar. Ve bizi doyurmak için adeta sıraya girdiler. Bu köyde kendimizi hiç "kaçak" olarak görmedik ve her yeri rahatça dolaştık.

Sözünü ettiğiniz bu fotoğraf, 1969 yılı Ocak ayının ilk yarısında işte bu köyde çekildi. Fotoğrafta yer alan, benim dışımdaki arkadaşlar: Taylan Özgür, Yusuf Aslan ve İbrahim Seven'dir.

Taylan Özgür'le nasıl bir ilişkiniz, nasıl bir arkadaşlığınız vardı? Onun devrimci kişiliğini biliyoruz. İnsan olarak nasıl bir insandı Taylan Özgür?

Taylan Özgür'ü ve ailesini iyi tanıyorum. Kürt bir babanın ve Çerkez bir annenin çocuğuydu. ODTÜ'ye 1965 yılında girdi. Taylan benden bir yaş küçüktü. Benden kısa bir süre sonra ODTÜ Sosyalist Fikir Klübü'ne üye oldu. Bir dönem yönetim kurulu üyesi olarak görev yaptı. Çalışkan, disiplinli, atak, gözüpek bir arkadaşımızdı. Dayanışmacı, paylaşmacı bir kişiliği vardı. ODTÜ Yurtlarında birlikte kaldık. Taylan, gerek Komer Olayı gerekse hemen sonra 1969 Nisan ayında gerçekleşen ODTÜ Rektörlüğü'nün işgali eylemlerinin başında yer aldı.

23 Eylül 1969 tarihinde İstanbul'da Beyazıt Meydanı'nda planlı bir biçimde öldürüldü.

Olayın üzerinden 40 yıl geçmesine rağmen failler açığa çıkarılmadı.

www.devrimarsivi.org

KULAK MİSAFİRİ

AT ÖLÜR MEYDAN KALIR YİĞİT ÖLÜR ŞAN KALIR

- Vay anasını be. Zaman nasıl akıyor yahu?

- Zaman hep aynı akıyor da biz biraz yavaşladık.

- 25 sene olmuş yahu!

- Ne 25 sene olmuş?

- Yılmaz Güney öleli 25 sene olmuş. Halen dünkü gibi gözlerimin önünde. Sen yok muydun Paris'teki toplantıda?

- Şu konuşma yaptığı toplantıda mı?

- Evet, evet! Republik'te miydi nerdeydi?

- Şivan da katılmıştı değil mi?

- Evet Şivan da vardı. Yanılmıyorsam Melike Demirağ da vardı. Hatta Kürtçe Megri Megri'yi söylemişti. Hatırlıyor musun?

- Hatırlıyorum hatırlıyorum da, aynı toplantı mıydı?

- Sanıyorum aynı toplantıydı. Hani Yılmaz Güney elini beline koyarak konuşmuştu. Ama hasta olduğu belliydi. Ayakta zor duruyordu. Beti benzi solmuştu.

- Zaten ondan kısa süre sonra öldü.

- Ne yiğit adamdi be! Cirkin diyorlardı ama vallahi benim için gelmiş geçmiş en güzel kıral oydu.

- Güzel çirkin farketmez, kıral kıraldır. Sinemanın tek kıralı oydu.

- Ama bence bu kadar sevilmesi sırf sinemadan ötürü değil. Öyle olsa başka in-

www.arsivakurdi.org

sanların da çok sevilmesi lazım. Bir sürü insan güzel filmler yaptı.

- Mesela?

- *Mesela Şerif Gören!*

- Canım onlar da Yılmaz Güney'in filimleri. Şerif Gören sırf onları çekti.

- *Yok canım, ben adamın kendi filimlerini söylüyorum. Mesela Derman filmi. Cok müthiş bir film. Hiç unutamadığım bir filmdir. Benim gençliğim sanki o filimdedir. Onun için ne kadar seyretsem doymam. O kadar güzel filmdir. Onun için mesele sırf sinemadaki başarısı değil diyorum. Bence Yılmaz Güney esas olarak kişiliğinden ötürü bu kadar seviliyor. İnsanlar, asıl onun duruşunu sevdiler.*

- Devrimci adamdı!

- *Hem de çekirdekten devrimciydi. Adamın karakteri devrimciydi.*

- Peki Yılmaz Güneyin en çok hangi filmini seviyorsun? En güzel filmi hangisi sence?

- *Vallahi bence bütün filmleri de güzeldi. Kimisi en iyi filmi Umut diyor ama beni en çok etkileyen filmi Umutsuzlar olmuştu. O zaman gençtim de. Elife de aşıktım. Gördüğüm en güzel aşk filmi diye defterime not düşmüştüm o zaman.*

- Su Filiz Akın'la çevirdiği film? Hani sonunda silahını bırakıyor ve hemen kapıda öldürülüyor?

- *Ama niye silahını bırakıyor? Sırf sevgilisi istedi diye! Mesele de orada zaten. Adam bile bile ölüyor yani. Aşk diye buna derler işte. Sen sevdigin için ölümü göze alabiliyor musun? Alabiliyorsan aşıksın demektir. Fakat zaman aşkı da değiştirmiş kardeşim. Bugünün gençlerine bakıyorum, aşkı için değil ölmeyi, vallahi üç öğün yemekten dahi vazgeçmezler. Aşk mı yaşıyorlar, oyun mu oynuyorlar belli değil.*

- Peki Casablanca filmini gördün mü?

- *Yok, görmedim.*

- Aşk filmi diyorsan bence onu gör. Mutlaka seyretmelisin. Hikayesini anlatmayayım, tadı kaçmasın. Bir kadın var. Kocası Hitlere karşı Çek direnişinin önemli simalarından. Fakat direniş sırasında öldürüldüğü haberi geliyor. O arada bir adamla tanışıyor. Birbirlerine aşık oluyorlar. Buluşup Casablanca'ya gidecekler. Tren istasyonunda randevulaşıyorlar. Fakat kadın gelmiyor. Çünkü bu arada kocasının yaşadığı haberi geliyor. Bu defa kadın kocasıyla Casablanca'ya gidiyor. Gidiyor ki sevdiği adam orada bir bar açmış. Aşkları tazeleniyor. Orada da kadının kocası kaçak. Aranıyor. Yakalansa belki de öldürülecek. Kaçması gerek.

Adam kadın öyle istiyor diye hem kocası ile gitmesine razı oluyor hem de kocası için sahte bir pasaport temin ediyor. Havaalanına kadar da onlarla gidiyor. Son anda oranın emniyet müdürü tezgahı farkediyor, onları tutuklamak isterken, bizimki silahını çekip emniyet müdürünü aşağı indiriyor. Sevgilisi ile kocası da uçağa binip kaçmayı başarıyorlar. Yani o sevgilisi için ölmüyor ama öldürüyor.

- *O da güzel filmmiş.*

- Güzel ne demek? Bence bütün zamanların en güzel aşk filmi Casablanca'dır. Aşkla beraber içinde çok da güzel bir tarih anlatımı var. Hitler'e karşı mücadele eden komünistlerin hikayesi aslında. Neyse! Bu filim mevzularını bir tarafa bırakalım. Madem Yılmaz Güney için bu kadar laf ettin, sana bir teklifim var.

- *Neymiş o?*

- *Gidelim Yılmaz Güney'in mezarını ziyaret edelim. Mezarına bir demet gül bırakalım.*

- Taa Parise?

- *Herhalde Parise. Adam Paris'te yatıyor. Londra'ya gidecek değiliz ya!*

- Çok uzak yahu!

- *Uzak dediğin 600 km.*

- Az mı 600 km?

- *Az tabii. Yılmaz Güney için 600 km çok mu?*

- Çok değil, çok değil de...

- *Çok değilse ne eveleyip geveliyorsun? Kırk yılın başı bir defa adamın mezarını ziyaret edeceğiz. Bari bir vicdan borcumuzu yerine getirelim. Adamın ruhu şadolsun. Bu hafta sonu gidelim! Tamam mı?*

- Hele bir de Elife sorayım.

- *Ulan ne adamsın yahu. İki saattir Yılmaz Güney şöyle yiğitti böyle yiğitti diyen sen değil miydin?*

- Yalan mı?

- *Yalan değil tabi. Ben onu söylemiyorum ki. O yiğitlikten biraz da sen cebine koysan olmaz mı? Sana da biraz lazım değil mi yiğitlik?*

- Gitsek iyi olur tabi.

- *Gitsek değil. Gi-de-ce-giz! Hem bu bir vesile olur yahu. Ordaki eşi dostu da görürüz. Dünya Sultan Süleyman'a kalmamış, sana bana mı kalacak?*

- Öyleyse kalkalım, eve gideyim hele.

- *Vallahi helesi melesi yok! Cumartesi günü saat dokuzda kapınızdayım ona göre...*

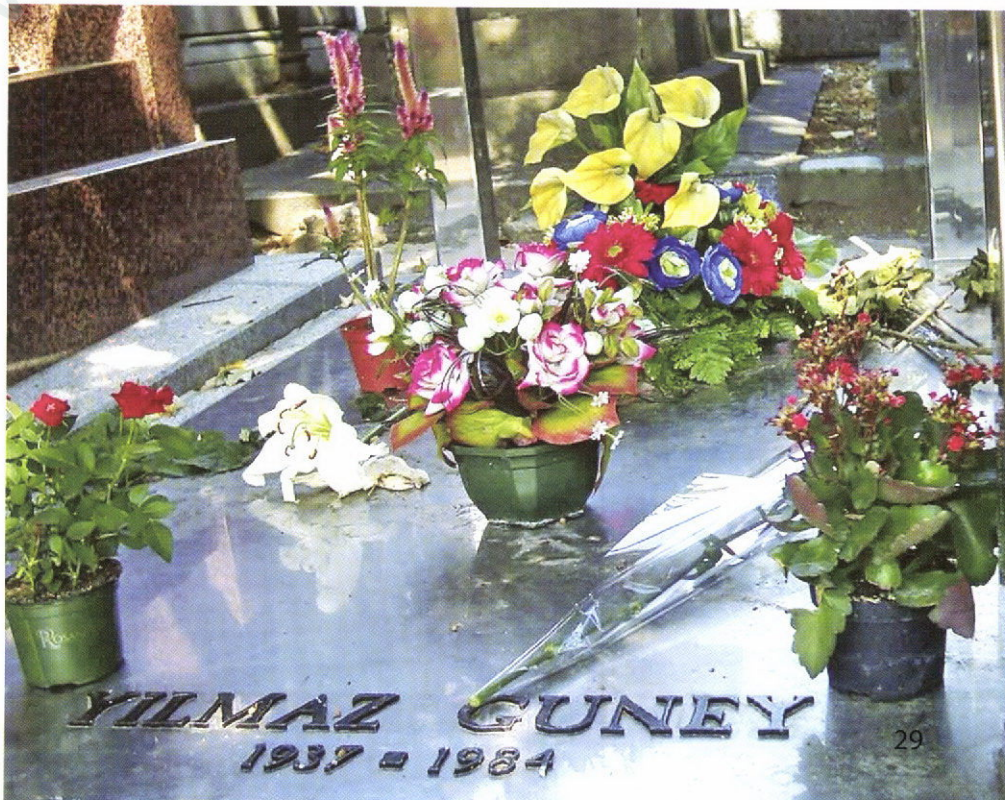

www.aksiyokulu.org

Pizzeria Saat

Bahnhofstr. 19 · 53721 Siegburg

Tel.: 02241.958 93 90

DÖNER KALİTE DERNEĞİ KURULDU

Hamburg - Almanya'da döner üretimi, döner dağıtımı ve döner dükkanları; bir bütün olarak ciddi bir sektör durumuna geldi. O kadar ciddi bir duruma geldi ki, fast-food sektörünün dünya devi Mc Donalds'ı geride bıraktı. Tabii böyle devlerle yarışma noktasına gelince, dev sorunlarla boğuşmak zorunluluğuyla da yüzyüze geldi. Piyasanın yokedici rekabetine karşı mücadele etmek zorunda kaldı.

İki yıl önce ortaya çıkarılan bozuk etler skandalının gerçekte masum bir denetim aksiyonu mu, yoksa piyasadaki bir imaj savaşı mı olduğu tartışma konusu. Çünkü o skandalla birlikte döner satışında ve döner imalatında ciddi bir gerileme yaşandı. Dönere karşı ciddi bir güvensizlik yaratıldı.

İşte bu güvensizliği ortadan kaldırmak ve dönere hakettiği imajı yeniden kazandırmak için sektör içindeki çabalar da devam ediyor. Dönerciliğin henüz resmi bir meslek olarak kabul edilmemiş olması, bu çabaları daha da zor hale getiriyor. Deyim yerindeyse, döner sektörü de bir kimlik ve varlık sorunu yaşıyor.

Sektöre ilişkin belli başlı temel düzenlemeler dahi halledilebilmiş değil. Bu noktada dönercilerin kendi inisiyatifleri ve kendi çabaları daha fazla önem arzediyor.

Hamburg'da döner sektörünün önde gelen saygın isimlerinden Ertan Çelik ve arkadaşları bir araya gelerek bir dernek kurdular: **Döner Kalite Derneği**

Tanıtım toplantısında konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Ertan Çelik, sektörün sorunlarını ve sorunlar giderildiği takdirde ekonomiye getireceği yeni dinamikleri anlattı. En başta sektörün bir kalite sorununun oldugunu ifade eden Çelik, sektöre kalifiye eleman kazandırmak ve bunun için mesleki eğitim olanakları sunmak gerektiğini dile getirdi.

Çelik, amaçlarının döner kalitesini geliştirmek ve böylece döner sektörünü daha ileriye götürmek olduğunu söyledi.

Çelik'in verdiği bilgilere göre, örneğin Berlin'deki döner gastronomisi İstanbul'dakinden daha büyük. Almanya'da 15 bin civarında döner büfesi yahut restorantı bulunuyor. Bunlar için 400 firma döner üretiyor.

Hamburg Ticaret Odası ve İş Ajansı'nın temsilcileri de, yaptıkları konuşmalarla, derneği ve dernek çalışmalarını desteklediklerini ifade ettiler. Döner sektörünün yeni iş alanları ile, özellikle genç göçmen işgücü için büyük olanaklar getireceğini söylediler. Hamburg'da genel işsizlik oranı % 9 iken, bu rakam göçmenler arasında % 21 civarında seyrediyor. Bu nedenle sektöre yönelik kalifiye eleman yetiştirilmesi, en başta göçmenler arasındaki işsizliğe karşı da ciddi bir çare olarak görülüyor.

Çünkü döner sektörü büyük ölçüde Türkiye'den gelen göçmenlerin elinde bulunuyor.

www.arsivaturdu.org

Pizza Pan

...weil es besser schmeckt!

13 KİŞİNİN EKMEK TEKNESİ

ALMANYA - Troisdorf Pizzeria denilince genel olarak akla gelen küçük bir aile işletmesidir. Karı ve koca, bilemediniz bir iki yardımcı elemanla iş yapılır. Pizza Pan böyle bir işletme değil. Burada tam13 kişi çalışıyor. Yani 13 kişiye iş olanağı sağlıyor. Adına fabrika denen pek çok işletmenin 8-10 kişi ile çalıştığı düşünülürse, işin boyutları daha iyi anlaşılır.

İşte bu başarının altında Pazarcıklı genç bir kardeşimizin imzası var: **Halil Halıgür**. Ve bu başarı sadece onun işletme ve organizasyon yeteneği ile de sınırlı değil. Onun asıl başarısı girişimciliğinde. Halil Halıgür Almanya'ya geldiğinde henüz 22 yaşında bir delikanlı. Beş sene işçilik yapıyor. Ondan sonra kendi işini kuruyor. Ve bugün 15 yıllık bir işadamı tecrübesine sahip.

Gurur veren bu başarı karşısında şapka çıkarılmaz mı?

PIZZA PAN
Sieglarer Str. 61 · 53842 Troisdorf-Oberlar · Telefon : +49 2241/9950806 · Telefax : +49 2241/9950807
www.pizza-pan.de

ALLES AUS EINER HAND!

MAXBAU® GmbH

PLANUNG-SANIERUNGSDIENSTLEISTUNG

Kappesgärtenweg 15 · 64823 Groß-Umstadt
Tel.: 0 60 78 / 9 31 64 51 · Fax: 0 60 78 / 7 89 50 61

Die Maxbau GmbH bietet Ihnen eine Komplettlösung:

Mit unseren hochqualifizierten Mitarbeitern sind wir in fast jedem Bereich der Baudienstleistung tätig. Nutzen Sie für Ihre professionelle Baudienstleistung die Maxbau GmbH.

24 Stunden Einsatzbereit - 7 Tage die Woche
Einsatz von Bauprofis
Maßgeschneiderter Service
Absolute Zuverlässigkeit und Termintreue

www.arsivakurdi.org

Ihre MAXBAU GmbH Vorteile auf einen Blick:

- *Nur EINEN Ansprechpartner für ALLES*
- *Kostenüberschaubarkeit*
- *Kürzere Wartezeiten durch Planung aus einer Hand*

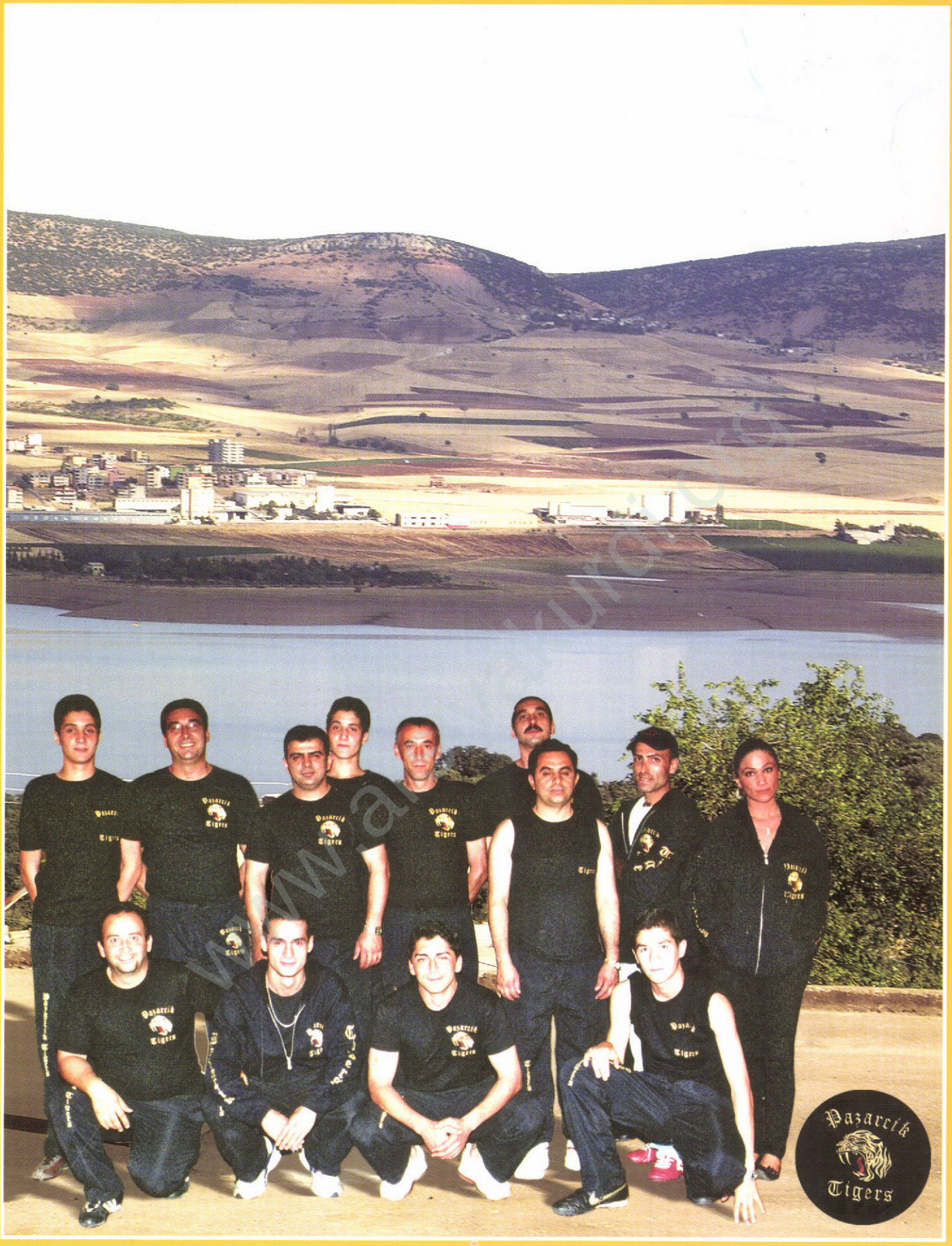

GLOBAL Pazarcık

Global Pazarcık Dergisi
Bunsenstr. 3 · 51145 Köln · E-Mail: pazarcik@gmx.de
Layout: Mehmet Nazmi Demir
Baskı: Önel Druck · Silcherstr. 13, 50827 Köln
Tel.: 0221 587 90 84 · Fax: 0221 587 90 04 · info@oenel.de · www.oenel.de